

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 3 | březen 2024

- 2** O čem se mluví... o práci pardubických strážníků s ředitelem městské policie Janem Haldou

- 3** Zelenou bránu čeká rekonstrukce, finance schválili zastupitelé

- 3** Koupaliště Cihelna bude mít nového provozovatele

- 4** Delegace ze Senátu navštívila spalovnu v Rybitví

- 6,7** Moderní vzdělávání ve Sfěře nadchlo už tisíce návštěvníků

Pardubice

O čem se mluví...

... o práci pardubických strážníků s ředitelem městské policie Janem Haldou

Pane řediteli, máte za sebou první rok v nejvyšší funkci Městské policie Pardubice. Jaký ten rok byl?

Byl náročný. Předchozí roky jsem z pozice náměstka sice koukal pod ruce předchozímu panu řediteli Hüblvi, ale i tak pro mě byla spousta věcí logicky zcela nová. Nová výstroj pro strážníky, školení, technika, ve městě se znovu začal hrát prvoligový fotbal, zkrátka bylo pořád co dělat, a to ze zcela jiné pozice, než kterou jsem zastával dosud. A s novinkami nekončíme ani v tomto roce.

Snažíme se stále zvýšit viditelnost našich strážníků v rámci města a posílit bezpečnost v oblastech, kde byly zaznamenány větší problémy. Občané nás vnímají jako důležitou složku a takovou tu první jistotu pro zajištění klidu a pořádku ve městě. Když se děje něco, co vybočuje z pravidel, linka 156 je mnohdy tou první – „jejich městskou“, na niž volají. V našem městě se nejčastěji setkáváme s problémy souvisejícími s drobnou kriminalitou, jako jsou krádeže v obchodech, vandalismus a občasné potyčky bezdomovců. V souvislosti s tím bych rád navýšil kapacitu našeho týmu, protože je to z mého pohledu potřeba.

Rovněž se snažíme řešit dopravní problémy a zajistit dodržování dopravních předpisů. Prioritou je pro nás také zapojení do komunitních aktivit a budování důvěry veřejnosti v naši práci. Těch hezkých drobných

příběhů je v naší práci spousta a potěšení přináší nám i obyvatelům města, kterým můžeme pomoci.

Zmínili jste dopravu, tedy řešení přeštoků. Mnozí obyvatelé města vám vyčítají přílišnou přísnost.

Je to o nastavení. A my jsme, myslím, velmi vstřícní. Pokuta má být výchovná, takže pokud je někdo, kdo si je přestupku vědom a přistupuje k situaci s jakousi mírou pokory, není nutné přikračovat k horní hranici výše pokuty. Rozumíme také velmi složité parkovací situaci ve městě a víme tedy, že je to na mnoha místech skutečně náročné. Na stranu druhou pak ale máme případy, kdy je lidem opakovaně zcela jedno, že páchají přestupek, pak není umírněnost z naší strany na místě.

Jaké jsou ony novinky, o nichž jste hovořil zcela v úvodu rozhovoru?

Změnou zákona došlo ke zvýšení sazeb u takřka všech dopravních přestupků, například nejvyšší hranice za nesprávné stání vozidla klesá nanejvýš na 1 500 korun z původních 2 000 korun. Naopak do peněženky sáhne přinejmenším pro 2 500 korun v případě výraznějšího překročení rychlosti.

V plánu máme další rozšíření programů prevence kriminality a zlepšení vybavení našich strážníků. Také se chceme zaměřit na lepší vzdělávání a školení našeho personálu, aby byli strážníci schopni účinněji rea-

govat na různé situace. Důležitou součástí našeho plánu je také posílení spolupráce s ostatními složkami místní samosprávy a s Policií České republiky.

Ve druhé polovině roku se také staneme provozovatelem městského útulku pro toulavé psy a kočky a raněná zvířata. To bude velká odpovědnost a s touto zásadní rolí se musíme sžít. Spolu s městem hledáme vhodné prostory k útulku novému, ten současný nevyhovuje v mnoha ohledech. Věřím, že najdeme vhodnou lokalitu pro umístění nového útulku.

Velmi napilno máte poměrně pravidelně v souvislosti se sportovními utkáními, hokej i fotbal u nás mají zastoupení v nejvyšších ligách. To jsou náročné chvíle.

Prakticky každý zápas si žádá zvýšenou pozornost strážníků, stejně jako policistů. Když má do Pardubic přijet na fotbal pět tisíc lidí, centrum města to velmi pociťují. A to nejen dopravně. Ještě výraznější to je u hokeje. Kluby i státní policie sice většinou mají povědomí o tom, kdo a kdy přijede, ale musíme být připraveni na výrazný nápor lidí ve stejný okamžik. Snažíme se reagovat na divoké parkování, nicméně skloubit pokrytí celého okolí stadiónů v době konání sportovních zápasů, dohled nad veřejným pořádkem v souvislosti se sportovními akcemi a zajištění běžného výkonu služby pro občany, kterých se hokej netýká, je opravdu složité. Naše městská policie pracuje se služebními psy i koňmi. A právě při zápasech je využívá.

Jsmo jedno z mála měst v republice, které má oddíl psůvodů a dokonce společně s Prahou a Ostravou jedno ze tří měst, které má jízdní oddíl. Na druhou stranu, které jiné město by mělo mít služební koně než Pardubice?

Naše oddělení psůvodů pracuje se třemi rotvajlery (Sony – 4 roky, Rolf – 3 roky a Božan – 2 roky), kteří jsou neocenitelnou součástí našeho týmu. Psi jsou využíváni především jako vítaná posila při sportovních utkáních, kde přispívají ke zvýšení bezpečnosti a řádu.

Jaké jsou reakce fanoušků, když se střetnou s velkými, poslušně, ale nekompromisně vycvičenými psy, nebo s tak

majestátnými, velkými zvířaty, jako jsou koně, ve službách městské policie?

Obecně jsou reakce fanoušků pozitivní. Většina lidí chápe, že přítomnost služebních psů zvyšuje bezpečnost a ochranu všech účastníků události. Psi vytvářejí atmosféru důvěry a respektu, což pomáhá udržet situaci pod kontrolou. Policejní koně jsou starokladrubáci, plemeno, které je klidné, umí de facto neslyšet a nevidět, aby se ovládlo v krizových situacích. Koně navíc poskytují strážníkům výhled zvýšený nad davem, z prvního patra. Po výcviku se nebojí dýmovic, řevu, ohně, umí jít i proti davu lidí. Koně jsou ale také využíváni při hlídání a monitorování veřejných míst, třeba parků nebo hřišť. Často zdobí městské akce a zahajují tradiční dostihové dny na závodisti. Reakce veřejnosti na naše služební koně jsou velmi pozitivní. Lidé si vážící jejich přítomnosti a vnímají je jako symbol bezpečnosti a ochrany. Jsou také populární mezi rodinami s dětmi, které se s nimi rádi vyfotí nebo se s nimi setkají během jejich patrolování.

Vztah mezi strážníky a jejich psy a koňmi je velmi silný. Jsou považováni za plnohodnotné členy týmu, jsou pečlivě vybíráni a trénováni pro svou práci. Strážníci mají ke svým psům a koňmi hlubokou důvěru a spoléhají se na jejich schopnosti v nejrůznějších situacích. Jsem velmi rád, že zvířata ve službách městské policie máme.

Jsou Pardubice bezpečným městem?

Jsou. Pardubice jsou velmi bezpečným městem v porovnání s jinými obdobně velkými městy. Veřejný pořádek, parkování, obyvatelé... Máme se u nás dobře. Jsme možná město průmyslu, celkově jsme však město s dobrými, disciplinovanými obyvateli. Umíme se bavit, ale slušně. Studenti, cizinci, zkrátka všichni. Nemáme tu vyloučené lokality, umíme pracovat s bezdomovci. Máme zde velmi kvalitní kamerový systém a můžeme monitorovat většinu běžných i vypjatých situací ze záznamu. Využívají ho kolegové ze státní policie a řada měst v republice nám tuhle souhru může závidět. Je to možná duchem města, ale soužití všech komunit neeskaluje a je, dá se říct, velmi pohodové.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Kristýna Vlasáková, Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 4. března 2024. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 4 /2024: 21. března 2024.

Zelenou bránu čeká rekonstrukce, finance schválili zastupitelé

Město oznámilo plány na velké opravy historické Zelené brány, jedné z významných pardubických dominant. Celkový projekt se zaměřuje na dva sta-

vební objekty: samotnou Zelenou bránu a prostor předbraní. Finance na opravu ve výši 30 milionů korun schválilo únorové zastupitelstvo.

„První fáze projektu bude věnována obnově a ochraně zdiva Zelené brány a předbraní. Zdivo obou objektů je výrazně poškozeno a jeho stav se neustále zhoršuje, čímž dochází k postupné destrukci a odlamování částí,“ uvedl náměstek Jan Hrabal, do jehož gesce spadá odbor majetku a investic a dodal, že z důvodu zachování kulturní hodnoty a historického dědictví města je nezbytné provést rozsáhlé opravy. V rámci předbraní bude rovněž vybudováno nové sociální zařízení pro hosty a personál.

Projektovou dokumentaci má odbor majetku a investic hotovou. Posledního ledna radnice také podala žádost o dotaci Národnímu památkovému ústavu. Radní se však nechtějí spoléhat jen na dotaci, která by s ohledem na potřebu rozsáhlých oprav neměla být z pohledu rozpočtu zásadní. „Ta by mohla být spí-

še příjemným bonusem. Tato historická a velmi navštěvovaná dominanta památkové zóny města už rekonstrukci nutně potřebuje. Věříme, že po opravě bude ještě atraktivnějším turistickým cílem. Podle hotové projektové dokumentace je hodnota rozsáhlé opravy přes 27 milionů korun, další peníze jsou určeny na technický dozor a související náklady,“ vysvětlil hlavní důvody první náměstek primátora zodpovědný za ekonomiku a rozpočet Jakub Rychtecký, proč se zastupitelé rozhodli dát této investici prioritu v rámci druhé změny rozpočtu města. Radní budou chtít vyhlásit výběrové řízení na dodavatele co nejdříve. Samotná stavba by mohla začít v létě.

Radnice si od revitalizace této výjimečné historické památky slibuje, že tím přispěje k zachování kulturního dědictví města Pardubice.

Koupaliště Cihelna bude mít nového provozovatele

Radní města se dohodli, že novým provozovatelem koupaliště Cihelna bude od nadcházející letní sezóny společnost PAP Pardubice o.p.s. Tato změna v provozování vychází z úspěšné dlouhodobé spolupráce mezi městem a PAP Pardubice o.p.s. při provozování plaveckého areálu Aquacentra Pardubice. O tom, že město bude hledat nového provozovatele koupaliště Cihelna, bylo jasno už loni v lednu a radní města na svém posledním jednání rozhodli o tom, že tímto provozovatelem bude městská firma PAP Pardubice, která již provozuje pardubické Aquacentrum v Jiráskově ulici.

„Společnost PAP Pardubice byla založena za účelem provozování aquacentra, a tak je zcela logické, aby spravovala i druhé koupaliště, které se ve městě nachází,“ komentoval rozhodnutí radních primátor města Jan Nadrchal a dodal, že se firma

specializuje na provozování víceúčelových zařízení v oblasti plaveckého bazénu, aquaparku, wellness, fitcentra a tělocvičen, jak pro individuální, tak i pro organizované sportovní a rekreační aktivity. Zároveň spravuje areál Letní pláže.

„Za nás je to správné řešení, ve vztahu k našim zákazníkům, kteří budou moci využít plnohodnotně oba areály ve stejném režimu poskytovaných služeb. Je to pro nás nejen další výzva, ale také závazek k poskytování kvalitních služeb pro všechny naše návštěvníky. Chceme naplno využít více než jedenáctileté zkušenosti s provozováním Aquacentra a jsme odhodláni investovat veškeré úsilí k zajištění co nejlepšího servisu v oblasti rekreace a sportu a dalšího rozvoje tohoto území,“ prohlásil ředitel PAP Pardubice o. p. s. Jiří Vysoudil.

To, že se provozovatelem koupaliště Cihelna stane společnost PAP Pardubice,

přinese výhody nejen městu, ale také návštěvníkům. „Díky této spolupráci dojde k efektivnímu využití současného technického a personálního zázemí PAP Pardubice, což přispěje ke zvýšení komfortu návštěvníků obou plaveckých areálů – například prostřednictvím vzájemného propojení odbavovacího systému,“ doplnil primátor a dodal, že díky tomu, že Cihelna přejde pod správu městské firmy, bude možnost, aby si město uplatnilo odpočet daně z přidané hodnoty ve výši zhruba 20 milionů korun za rekonstrukci koupaliště Cihelna.

„Dlouho očekávaná rekonstrukce areálu koupaliště Cihelna probíhá od loňského roku s tím, že pro letní sezónu 2024 by koupaliště mělo fungovat ve zkušebním provozu. Po jeho skončení se do areálu vrátí firma Agrostav, aby provedla dokončovací práce tak, aby byl areál

v roce 2025 kompletně připravený,“ uvedl náměstek primátora Jan Hrabal, který je zodpovědný za majetek a investice.

O opravě koupaliště Cihelna

Koupaliště Cihelna rekonstrukci vyžadovalo již delší dobu, některé prvky nebyly v dobrém technickém stavu. S opravou se tak počítalo pro skokanský, dojezdový a také rekreační bazén. Rekonstrukce zahrnuje i úpravu brouzdaliště, ochozu skokanského bazénu, vířivek či výměnu dlažeb a obkladů schodiště u tribuny a chodeb sociálního zázemí. Pro zvýšení bezpečnosti na koupališti je součástí rekonstrukce také sanace železobetonových konstrukcí a opravy ocelových plotů a zábradlí. V neposlední řadě je součástí oprav i výměna čerpadel a filtrů včetně armaturních sestav u jednotlivých recirkulačních okruhů.

Zastupitelé schválili finanční podporu podnikatelskému inkubátoru

Zastupitelé města na svém druhém únorovém zasedání odsouhlasili poskytnutí neinvestiční dotace Pardubickému podnikatelskému inkubátoru (P-PINK). „Tento inkubátor je bezesporu klíčový hráč v podpoře rozvoje start-upů a inovací v regionu. Nabídka jeho služeb je široká, ať už jde o konzultace se začínajícími podnikateli, nebo programy jako

jsou odPINKni se nebo pinkubační program, jejichž cílem je pomoci podnikatelům v rozvoji jejich podnikání. Jsem rád, že v Pardubicích podnikatelský inkubátor máme,“ sdělil primátor města Jan Nadrchal. Zastupitelé již dříve schválili částku 1,5 milionů na chod P-PINKu, kterou nyní navýšili o dalších 500 tisíc korun. „Jedná se o část dotace, kterou

P-PINK nestihl v loňském roce vyčerpat a vrátil ji městu. Peníze by měly pomoci dalšímu rozvoji – například coworking či kancelářská místa pro začínající firmy jsou téměř úplně zaplněny,“ přiblížil náměstek primátora zodpovědný za ekonomiku a rozpočet Jakub Rychtecký. Zároveň jako gesční náměstek pro školství vyzdvihl program, který podnika-

telský inkubátor chystá. „V květnu a červnu spustí P-PINK pilotní program jednoho z modulů Podnikatelské akademie. Tento projekt bude ve čtyřech vybraných pardubických základních školách zdarma pro žáky osmých a devátých tříd, kteří jsou ve věku, kdy se rozhodují o své budoucnosti. Chceme v nich probudit zájem o podnikání,“ doplnil Rychtecký.

Delegace ze Senátu navštívila spalovnu v Rybitví

Koncem února přivítali zástupci vedení města v čele s primátorem Janem Nadrchalem v areálu spalovny nebezpečných odpadů v Rybitví početnou delegaci ze Senátu. Po prohlídce areálu, které se účastnili i zástupci firmy AVE CZ, která nyní spalovnu vlastní, se senátoři přesunuli na pardubický magistrát.

Delegaci ze Senátu, kterou vedla senátorka Miluše Horská, tvořili jak členové z Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, kteří téma spalovny v Rybitví projednávali už v lednu, tak členové Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. „Je pro nás důležité, že za námi senátoři přijeli a viděli, jak to ve spalovně a v je-

jím okolí vypadá. Věřím, že i díky tomu získali větší náhled na celou problematiku. Rád bych poděkoval paní senátorce Horské, že je pozvala,” komentoval úterní setkání primátor Pardubic Jan Nadrchal a dodal, že v Rybitví se delegace setkala i se zástupci firmy AVE CZ, která usiluje o znovuzprovoznění spalovny. „Během prohlídky areálu tak měli senátoři možnost slyšet argumenty obou zainteresovaných stran,” uzavřel primátor. Během prohlídky areálu byli přítomni i starostové některých dotčených obcí, včetně starostky Rybitví Evy Šmeralové.

Následně se delegace přesunula k jednání na pardubický magistrát, kde se ke schůzce připojili starostové okolních obcí a odborná veřejnost. V historickém sále pardubické radnice si senátoři vyslechli několik prezentací o historii spalovny nebezpečných odpadů v Rybitví, o několikaletém boji veřejnosti proti jejímu znovuzprovoznění a také se probírala možnost změny legislativy. Znovu se řešila i samotná petice, kterou podepsalo přes 10 tisíc lidí.

„Ti lidé, kteří petici podepsali, nám dali mandát, že tu s vámi dnes můžeme sedět a toto téma řešit, a já bych vám za ně chtěla velmi poděkovat. Tentokrát totiž nebylo lehké tolik podpisů sesbírat. Jak všichni víme, původní petice měla 50 tisíc podpisů a ta současná 10 tisíc. Ze sběru podpisů víme, že jsou lidé demotivovaní, protože nevěří, že jim někdo pomůže,” uvedla náměstkyně primátora Jiřina Klčová, která je zodpovědná za životní prostředí, a pokračovala: „Ale věřím, že díky tomu, že občané uvidí, že za námi senátoři přijeli a neberou naši petici na lehkou váhu, tak jim to dá novou naději. Že si řeknou, že jejich aktivita měla smysl, a boj se spalovnou nebezpečných odpadů nevzdají.”

Nejbližší kroky vedení města budou nyní směřovat ke společné schůzce se zástupci firmy AVE CZ, která proběhne příští měsíc. Co se petice týče, ta teď v senátu poputuje do Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Senátoři se následně rozhodnou, zda již přijmou usnesení, nebo ještě vyvolají další veřejné slyšení.

Door to door startuje v dubnu, v první vlně ve Svítkově a Popkovicích

Prvního dubna se spustí pilotní projekt door to door, který přinese komfortnější třídění odpadů, kdy budou mít občané možnost sami separovat odpad do barevných nádob přímo u svých domů. Pro začátek bude systém fungovat na území Svítkova a Popkovic. Po roce bude projekt vyhodnocen a když se osvědčí, bude radnice uvažovat o jeho rozšíření do dalších městských částí.

„Mám radost z toho, že se nám podařilo tento projekt prosadit a spustit, Pardubákům to ulehčí třídění odpadů,” uvedla náměstkyně primátora zodpovědná za životní prostředí Jiřina Klčová a ve stručnosti popsala, jak systém

funguje. „Lidé mají nádoby na separaci odpadů přímo u sebe v domácnostech, což zvyšuje jejich motivaci k třídění a samotná kvalita separace je vyšší,” doplnila s tím, že se během pilotní fáze jedná o nádoby na plast a papír.

Obyvatelé Svítkova a Popkovic se do projektu mohou přihlásit vyplněním dotazníku, který naleznou na webu města. Zapojení do projektu zahrnuje nádoby na separaci a jejich svoz, to vše je pro občany zdarma. Distribuce obou popelnic bude probíhá od začátku března a tyto nádoby se budou svážet jednou měsíčně. Svaz odpadu zůstane do doby, než se vyhodnotí pilotní projekt, beze změny.

Systém door to door funguje i v okolních městech a setkává se s pozitivní zpětnou vazbou. „Z výsledků je jasně patrné, že v těchto městech dochází k lepšímu a pečlivějšímu třídění,” uvedl vedoucí Odboru životního prostředí pardubického magistrátu Miroslav Míča a dodal, že jedním z těchto měst je i Trutnov, který door to door spustil loni v lednu. „V Trutnově občané v rámci tohoto systému třídí papír, plast i bioodpad a za uplynulý rok tam klesl objem směsného komunálního odpadu o 330 tun. V Pardubicích sbíráme bioodpad tímto systémem od roku 2007,” doplnil Míča.

„Projekt má několik cílů. Jedním z nich je vyšší komfort při třídění pro občany. Mezi ty další patří snížení produkce směsného odpadu. Díky tomu, že se správně třídí, se může odpad ještě zužitkovat a neskončí bez využití na skládce,” vyjmenovala náměstkyně Klčová a dodala, že od roku 2030 bude dokonce zakázáno ukládat na skládku energeticky využitelný odpad. „Proto je důležité, abychom se do té doby s odpady naučili efektivně nakládat,” uzavřela Jiřina Klčová.

Radnice si od projektu slibuje i zredukovaný nepořádek v okolí veřejných kontejnerů na tříděný odpad.

Město podpoří podnikatele: nezvýší nájemné za nebytové prostory a pozemky

Pardubice mají v nájemních smlouvách právo jednostranně zvýšit nájemné za nebytové prostory a pozemky o průměrnou roční míru inflace za uplynulý rok. Rada města rozhodla pro rok 2024 k tomuto kroku nepřistoupit, a tedy nezvýšit nájemné o průměrnou míru inflace za rok 2023, která činila 10,7%. „Mezi priority vedení města patří podpora podnikatelů. Obsáhle jsme zvažovali, zda přistoupit ke zvýšení nájemného, ale vzhledem k ostatním nákladům, které se na ně

v posledním období valí, jsme se rozhodli k tomuto nepřistoupit,” řekl primátor města Jan Nadrchal.

V letech 2012 až 2017 nebylo nájemné rozhodnutím Rady města Pardubic navyšováno, poté město začalo opětovně v některých letech zvyšovat nájem v souladu s mírou inflace, a to v roce 2018 o 2,5%, v roce 2019 o 2,1%, v roce 2020 o 2,8%. V roce 2021 bylo kvůli dopadům koronavirové krize schváleno, že nájemné se nebude zvyšovat,

přestože míra inflace činila 3,2%, o rok později bylo zvýšeno o 3,8%. V roce 2023, kdy míra inflace dosáhla výrazně vyšší hodnoty 15,1%, opět nebylo přistoupeno ke zvýšení nájemného o roční míru inflace. „Městský majetek využívá řada podnikatelů a také spolky a neziskové organizace, na které současná ekonomická situace rovněž dopadá. Nechceme jim nakládat ještě víc, teď jde o to, aby současnou ekonomickou situaci ustálili,” navázal.

Vedení města zohlednilo argumenty, jako jsou ekonomická a energetická krize, které negativně dopadá na nájemce, a proto se i pro rok 2024 rozhodlo inflační doložku nevyužít. „Je třeba brát do úvahy i další faktory, jako jsou ekonomické podmínky a dopady na nájemce včetně důsledků vládního daňového balíčku. Je důležité zvážit situaci nájemců a tento pohled v rozhodování – tedy jejich nepřímá podpora – převládá,” doplnil náměstek primátora Jan Hrabal, jenž má v gesci správu majetku.

Radnice chce společně s obvody zvýšit bezpečnost silničního provozu

Provoz v Pardubicích monitorují desítkové radary, které informují řidiče i o jejich aktuální rychlosti. Město v úzké kooperaci s obvody plánuje jejich výměnu za nové a modernější, které nově přinesou i analytické funkcionality.

Kladné rozhodnutí o výměně stávajících radarů za nové z důvodu ukončení jejich životnosti je dobrá zpráva pro zachování účinného sledování rychlosti a zajištění bezpečnosti silničního provozu. Starostové se předběžně dohodli na výměně a doplnění nových radarů ve svých obvodech v horizontu dvou až tří let. Požadavkem bude, aby statutární město Pardubice bylo garantem výběrového řízení a zároveň se

stanovila jednotná specifikace radaru pro všechny městské obvody. Úhrada za nové radary by měla být financována ze sdružených peněžních prostředků z městských obvodů.

„Rozhodnutí, zda chtít radary, kolik a na kterých konkrétních místech, je věcí starostů jednotlivých městských obvodů. Při rozhodování o umístění radarů bude vhodné vzít v potaz analýzu dopravní situace a bezpečnostních potřeb v místním kontextu. To může zahrnovat posouzení míry rizika dopravních nehod, hustotu dopravy, frekvenci přecházení chodců, přítomnost škol a školek a další relevantní faktory,“ uvedl náměstek primátora Jan Hrabal z-

povídající o oblast dopravy, jež pozitivně vnímá spolupráci s jednotlivými obvody: „Dohodli jsme se, že nadefinujeme své požadavky a ty pak společně zkoordinujeme s ohledem na bezpečnost v okolí škol, školek nebo zdravotnických zařízení.“

Výběr správného typu radaru závisí na mnoha faktorech, včetně místních podmínek, dopravního prostředí, potřeb a priorit městských obvodů. „Nové radary nabízejí pokročilejší funkce a vylepšenou spolehlivost ve srovnání se staršími modely. Moderní technologie zahrnuje lepší detekci rychlosti a možnosti integrace s dalšími systémy pro sledování bezpečnosti silničního provozu. Já bych nejráději volil typ rada-

ru se čtením registrační značky a kamerou. V současné době je to nejmodernější typ, který je na trhu,“ objasnil technické parametry správce informačních systémů Městské policie Pardubice Petr Kvaš.

Používání radarů v městských oblastech může vést k většímu dodržování dopravních předpisů ze strany řidičů. „Vědomí o možnosti kontroly rychlosti může motivovat řidiče k dodržování povolených limitů. Jejich přítomnost ve městě může také sloužit jako vizuální upomínka pro řidiče, aby byli ohleduplnější a zvýšili svou pozornost při řízení, což může vést k obecnému zlepšení bezpečnosti na silnicích,“ doplnil Jan Hrabal.

Aktuální uzavírky a změny v dopravě a jejich dopad na provoz MHD

Od neděle 3. března 2024 probíhá I. etapa uzavírky okružní křižovatky v Trnové, kterou je nyní možné projíždět pouze po Poděbradské ulici. Z tohoto důvodu musela být přijata opatření v provozu

MHD, která mají vliv na trasy linek a obsluhu zastávek. Trolejbusová linka 2 je po dobu uzavírky ukončena v zastávce Polabiny, Sluneční. Linka 13 jezdí ze zastávky Polabiny, hotel obousměrně ob-

jíždou trasou přes zastávky Polabiny, točna, Poděbradská, Trnová a Globus do náhradní zastávky Ohrazenice, škola a dále do Ohrazenic, točna. Změna se dotkla i autobusových linek 6 (ranní spoj v pracovních dnech ze Starého Hradiště do zastávky Hlavní nádraží), 17, 18 a noční linky 99 (změna obsluhy zastávek v oblasti Trnové). Zastávky Polabiny, Jiřího Potůčka; Trnová, náměstí a Globus, parkoviště nejsou obsluhovány, zastávka Ohrazenice, škola je v obou směrech přeložena na Sementínskou ulici do blízkosti okružní křižovatky v Ohrazenicích. Bližší informace o uzavírci a obsluze jednotlivých zastávek jsou uvedeny společně s jízdními řády na stránkách Dopravního podniku města Pardubice a. s. www.dpmp.cz. První etapa uzavírky bude trvat do 31. května 2024. Od 1. června 2024 na ni naváže II. etapa, při níž bude až do konce srpna okružní křižovatka v Trnové uzavřena pro veškerou dopravu. S tím budou spojeny výraznější úpravy linkového vedení a jíz-

ních řádů. Všechny autobusové a trolejbusové linky, které místem běžně projíždí, budou odkloněny buď ulicí Nádražní, nebo přes Staré Hradiště. 1. září 2024 bude okružní křižovatka Trnová opět plně provozována a linky MHD se vrátí na své trasy. Podrobné informace o změnách, které dopravní podnik k 1. červnu připravuje, budou zveřejněny v následujících vydáních Radničního zpravodaje.

Kromě uzavírky okružní křižovatky v Trnové nás v letošním roce čekají i další uzavírky komunikací, které budou mít dopad na provoz městské hromadné dopravy. V červnu by mělo dojít k uzavření mostů mezi Černou za Bory a Mněticemi. Od července by měl procházet po dobu několika měsíců opravou i most mezi Srchem a Pohránovem. Přesné termíny uzavírek nejsou dosud známy. Konkrétní opatření, která budou s uzavírkami spojena, DPMP a.s. zveřejní v dostatečném předstihu.

Jitka Malinská, mluvčí DPMP

Zastávka Zborovské náměstí se dočká modernizace

Zastupitelstvo města Pardubice schválilo finanční prostředky ve výši 200 tisíc korun na vypracování projektové dokumentace včetně inženýrské činnosti na rekonstrukci zastávky Zborovské náměstí ve směru z centra.

„Zastávka na Zborovském náměstí je vzhledem ke své frekventovanosti a strategickému umístění v rámci městské hromadné, ale i linkové dopravy dlouhodobě vytížená. Její současný stav je neuspokojivý

a vyžaduje dlouhou odkládanou rekonstrukci. Poslední rozsáhlou rekonstrukcí prošla zastávka v roce 2007. Od té doby docházelo k opakovaným opravám žulových kostek v zálivu, což naznačuje potřebu větších úprav a kompletní modernizaci této infrastruktury,“ okomentoval záměry náměstek primátora zodpovědný za dopravu Jan Hrabal.

S příchodem parciálních trolejbusů, které jsou do linek městské hromadné dopravy

v Pardubicích zapojovány, není povrch z žulových kostek vhodný. Lokální oprava zálivu nepřináší kýžený efekt a opravy se musí opakovat. „Navrhovaná úprava zahrnuje kompletní renovaci chodníků, nástupišť a přílehlých ploch podle platných norem a předpisů. Nový povrch zastávky bude zhotoven z cementobetonového krytu s konstrukcí z cementové stabilizace, což by mělo zajistit odolnost a trvanlivost. Povrch zastávkového zálivu bude

upnut do zastávkových obrub po celé délce nástupní hrany a zajistí rovnoměrné a pevné spojení. Navrhovaná rekonstrukce bude hlavním krokem směrem k modernizaci a zlepšení této zastávky ve prospěch cestujících a provozu městské hromadné dopravy,“ doplnil Jan Hrabal. Důležitým prvkem bude liniový žlab pro odvodnění, což by mělo zabránit problémům s hromaděním vody a umožnit bezpečnější prostředí pro cestující.

Půlrok plný zážitků a inovativního vzdělávání pro školy i celé rodiny

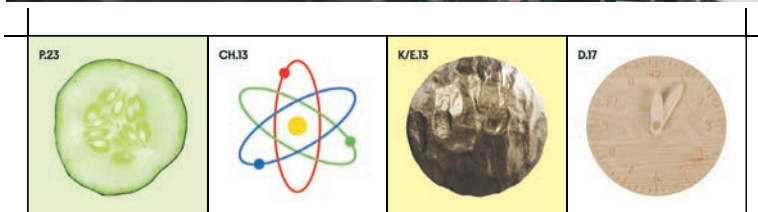
Bude to půl roku, co se otevřely brány vzdělávacího centra Sféra. Pojďme se podívat se na dosavadní úspěchy tohoto unikátního projektu. Nový tým lidí různých profesí a zkušeností přináší do Pardubic a celého kraje jedinečný koncept vzdělávání a podporuje rozvoj chytrého města. Zastřešením široké škály aktivit, které oslovují nejen mateřské, základní a střední školy, ale také rodiny z celé republiky, se Sféra stala místem setkávání a centrem neformálního a zájmového vzdělávání pro všechny generace. Odvážně zavádí nové koncepty a přístupy ke vzdělávání a zážitkovému učení. Sfěru za první tři měsíce navštívilo přes 2 tisíce platících dospělých návštěvníků a přes 5 tisíc žáků všech typů škol, převážně základních a mateřských.

Inspirativní a zábavné víkendy lákají i mimopardubické

Sféra od října 2023 stihla uspořádat desítky tematických víkendů, které zaujaly nejen Pardubáky, ale i návštěvníky ze širokého okolí. Rodiny s malými dětmi navštěvují Sférické hřiště, kde se mohou zapojit do programů, jakými jsou „Malý princ do vesmíru“ či „Detektivní kancelář“. Pro starší školáky od 10 let jsou připraveny samostatné víkendové programy, kde se mohou ponořit do světa vědy a techniky. V 90minutových workshopech mají možnost zažít fascinující sílu magnetů, prozkoumat mikrosvět v kapce vody nebo si sami vyrobit dřevěné domečky, obaly na mobilní telefony či měděné prstýnky. Jedinečnost Sféry tkví v propojení tradičních řemeslných dovedností s moderními technologiemi, které vytvářejí inspirativní prostor pro experimentování a učení.

Pedagogové a školy jako klíčoví partneři. Vybírají ze 64 vzdělávacích programů

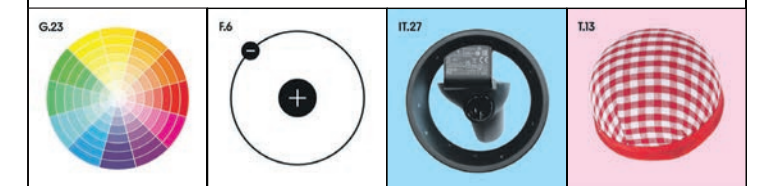
Pedagogové a školy se stali klíčovými partnery pro Sfěru. Od října 2023 zde proběhlo 120 pilotních programů. Mezi čerstvé novinky patří dva programy v rámci projektu nazvaného „Kreativní učení“. Tyto inovativní pilotní programy přinášejí nový přístup k výuce chemie, řemesel a designu v souladu s cíli Sféry. Programy „Chemie ve službách Sherlocka Holmes“ a „Svět dinosaurů aneb Strategie přežití“ jsou unikátním spojením umění a polytechnických oborů. Tyto programy nejenže rozvíjejí kreativní učení, týmovou spolupráci a fantazii, ale také posilují ru-

Víte, že v dubnu vás čekají nové kurzy a kroužky?

Sledujte naše sociální sítě a web!

www.sferapardubice.eu

S F Ě R A

kožné dovednosti a jemnou motoriku. Významným pilířem vzdělávací nabídky se stal kurz „Roboti se Stáublí“, který přináší unikátní možnost setkat se s odborníky ze stejnojmenné firmy a hlouběji proniknout do problematiky robotiky. Tento kurz je zároveň symbolem inovativního přístupu ke vzdělávání, který spojuje teorii s praxí a přibližuje studentům moderní technologické trendy díky firemní spolupráci. Vedle toho nabízí Sféra možnost zúčastnit se vzdělávacích grafických programů, které jsou k dispozici dokonce v angličtině. Studenti mohou využít špičkově vybavených prostor pro praktickou práci a prozkoumat svou kreativitu v kurzech „Make a magazine cover in Photoshop“ a „Concept art and illustration“.

Pro žáky mateřských, základních i středních škol je ve Sféře k dispozici celkem 64 vzdělávacích programů. Všechny jsou uvedeny na webových stránkách Sféry www.sferapardubice.eu a pedagogové mají po rychlé registraci přístup do speciálně vytvořeného rezervačního systému.

Podpora učitelů v oblasti umělé inteligence ve vzdělávání

Podpora učitelů v oblasti umělé inteligence ve vzdělávání nabývá v Sféře nových rozměrů. Sféra založila AI Edu-Lab @Sféra, tedy vlastní multioborové centrum pro aplikaci umělé inteligence ve vzdělávání. Cílem je podpora učitelů nejen v oblasti AI, ale také v kreativním a tandemovém učení. První setkání pedagogů, zaměřené na praktické využití umělé inteligence ve výuce, se konalo v únoru 2024. „Na toto setkání zanedlouho naváže celodenní konference s názvem Umělá inteligence a inovace ve vzdělávání, která se uskuteční dne 18. dubna 2024 v prostorách institucí Automatických mlýnů. Na tuto prestižní událost budou srdečně zváni pedagogové, ředitelé vzdělávacích institucí, zástupci veřejného sektoru i potenciální partneři ze soukromého sektoru,“ vysvětluje Daria Hvizďalová, specialista na AI ve Sféře.

Nové kurzy a aktivity na jaro

Pro nadcházející období jara se organizace chystá přinést svěží vlnu nových kurzů a aktivit. Koordinátorka vzdělávání a rozvoje publika Anna Levinská vysvětluje: „Na rozdíl od jiných organizací, které kurzy otvírají zpravidla vždy na celé pololetí, je to změna. Naše kurzy trvají

zpravidla 10 týdnů. V půlce dubna vypíšeme nové kroužky pro děti i kurzy pro dospělé.“ Odpolední a podvečerní aktivity budou v podobném duchu jako ty stávající a naváží na zdejší špičkově vybavené dílny a laboratoře.

Léto ve Sfěře: Příměstské tábory Vesmírná Odysea a Tajuplný ostrov

V rámci šesti zábavných příměstských táborů v červenci a srpnu se děti (ve věku 6–15 let) ponoří do světa dobrodružných románů inspirovaných dílem Julese Verna. V červenci budou čelit výzvě Tajuplného ostrova, který je plný záhad a tajemství, a budou mít jen pět dnů na to, aby se zde zabydlely a společně objevily všechna jeho tajemství. V srpnu se zase vydají na Vesmírnou Odyseu, kde se stanou cestovateli vesmírem a budou se snažit získat veš-

keré potřebné zdroje k záchraně života na Zemi. Děti si budou moc užít spoustu aktivit ve Sfěře, zdravou a chutnou stravu i trochu pohybu v blízkém parku Na Špici. Na všechny letní příměstské tábory je možné se stále hlásit přes webové stránky Sféry.

Sféra je fair

Od svého vzniku si tato vzdělávací oáza získala srdce mnoha lidí a stala se místem, kde se nejen učí, ale také objevuje a baví se celá rodina. A není to jen o mladých návštěvnicích – Sféra totiž vítá i seniory, kteří zde nacházejí širokou škálu aktivit za přátelské ceny. Mají zde možnost vybírat si kurzy „Jak voní dřevo“, „Grafika pro seniory“ a IT kurzy s názvem „Digitální dozrávání“. Nově je otevřena Krejčovská dílna 3. věku vedená garantkou textilu Ha-

nou Krauseovou. „Díky finanční podpoře Nadace Lenky a Romana Šmidberských Sféra realizuje také čtvrtletní vzdělávací program pro 12 talentovaných žáků pardubických základních škol, který se stává jednou z vlajkových lodí Sféry, neboť poukazuje na novátorské a mezioborové přístupy ke vzdělávání,“ vysvětluje vedoucí lektorského týmu a forenzní genetička Halina Šimková.

Vize budoucnosti

Nadcházející období ve Sfěře slibuje nejen nové vzdělávací příležitosti pro všechny typy škol, ale i bohatý program akcí pro veřejnost. Kromě rozšíření nabídky kurzů a kroužků se od dubna můžeme těšit na zajímavé a poučné přednášky ve večerních hodinách. Jednou z priorit je také rozvoj spolupráce s technologickými

firmami z Pardubic a okolí. Ambicí je navázat partnerství s klíčovými hráči v každém oboru ve Sfěře. Atraktivní příležitostí pro letošní rok je také organizace tzv. Maker Faire – festivalu řemesel a inovací prezentujícího a sdružujícího „makery“ z celého regionu. Uskuteční se pravděpodobně z kraje školního roku a využije nemalý potenciál celého areálu Automatických mlýnů, který se postupně etabluje jako nová destinace ve městě.

„Vytváříme prostor ke spolupráci se školami i firmami a otevíráme Sfěru široké komunitě všech generací. Každý týden nám přináší nové příležitosti a tým Sféry jim jde naproti. Děkuji všem zaměstnancům, spolupracovníkům a partnerům, že se s námi pustili do toho odvážného projektu,“ doplňuje David Koppitz, ředitel Sféry.

Tereza Všetečková, Sféra Pardubice

Velikonoce v Automatických mlýnech

Jaro v Automatických mlýnech už je za dveřmi! A přinese nezapomenutelný zážitek pro všechny návštěvníky. Odstartujeme velikonoční víkend plným tempem, připraveni přivítat každého, kdo touží po jarních radovánkách.

Již nyní můžete každou sobotu vstoupit do areálu Automatických mlýnů a nechat se unášet naší komentovanou

prohlídkou, která vás provede historií a současnou architekturou. Od Velikonoc pořádáme prohlídky také v neděli!

V termínu 30.–31. března, od 10 do 18 hodin, zveme všechny na Velikonoční víkend v Automatických mlýnech & Street food party. Těšit se můžete na pestrou paletu akcí pro všechny věkové kategorie. Pro nejmenší návštěvníky budou připra-

vena dětská divadla a kreativní dílny, kde si mohou vyzkoušet svou fantazii a tvořivost. Street food party na piazzettě Automatických mlýnů, pod vedením Medy Chefa, přinese lahodné pochoutky pro všechny milovníky dobrého jídla.

Nebudou chybět ani tradiční velikonoční vystoupení Folklovního souboru Radost Pardubice, která oživí naši piazzettu.

V rámci oslav jara bude také možné si užít vyhlídku na Pardubice z budovy Sila a ochutnat velikonoční nabídku střechního baru.

Nenechte si ujít tuto jedinečnou událost plnou zábavy, umění a kultury! Všichni jste srdečně zváni si užít nezapomenutelný velikonoční víkend.

Anna Cimburková, Nadace AM

GAMPA v Mlýnech žije i mezi výstavami

Novou expozici GAMPA pro veřejnost otevře sice až 20. dubna, ale i v mezidobí mezi výstavami se dveře galerie návštěvníkům jednou pootevrou. V tomto čase se totiž GAMPA stává mimo jiné útočištěm pro krátkodobější umělecké projekty a performance.

Jednou z takových dočasných intervencí je i tvůrčí setkání mezinárodní dvojice improvizátorů hudebníka Petra Vrby a francouzského umělce Mathieu Chamagne. Ti budou v prostorách galerie v rámci krátkodobé tvůrčí rezidence společně pracovat

na projektu, který veřejnosti představí 12. března od 20:00 formou autor-ské performance. Mathieu Chamagne vyvíjí velmi zajímavá interaktivní zařízení. Jeho instalace Apertures, kterou si s sebou do Pardubic přiveze a s níž zde bude pracovat, je objektem i ne-

haptickým zvukovým nástrojem pracujícím s gesty. Ve společné unikátní performanci se setkají přístupy obou autorů, jejich nástroje i prostor galerie.

Čeká nás vskutku nevědní zážitek!
Šárka Zahálková, GAMPA

Už brzy! Pardubické hudební jaro startuje

Pardubické hudební jaro se blíží. Během dubna a května vás Komorní filharmonie Pardubice a její hosté vezmou do světa tónů a melodií – od klasiky přes jazz až k folku. Slavnostní zahájení v Sukově síni 2. dubna 2024 má název Gabriela Beňáčková Gala. Světově známá operní pěvkyně se loučí se svou kariérou, a to rolemi, které ji

provázely od samého začátku. V podání Gabriely Beňáčkové tak naposledy zazní árie z Prodané nevěsty, Rusalky a Její pastorkyně. Duety s ní zazpívá Jakub Pustina, na klavír je doprovodí Jiří Hrubý.

Dalšími hvězdami budou v rámci Pardubického hudebního jara jazzman Rudy Linka, Jaromír Nohavica a na závěrečném

koncertu 19. května 2024 také Štefan Margita, který vystoupí se svým programem lidových písní.

Pardubické hudební jaro nabídne kromě velkých koncertů také komornější programy v Gočárově galerii ve zrekonstruovaných Automatických mlýnech. Tam vystoupí například klavíriste Ivo Ka-

hánek, Jan Čmejla nebo operní zpěvák Gustáv Beláček.

Pardubické hudební jaro se koná od 2. dubna do 19. května 2024. Vstupenky koupíte v Turistickém informačním centru vedle Machoňovy pasáže na třídě Míru nebo na webu pardubicehudebnijaro.cz

Výročí filharmonie i konzervatoře

Pardubická konzervatoř slaví 45 let, Komorní filharmonie Pardubice 55 let. Společně proto uspořádají mimořádný koncert 26. března 2024 v Sukově síni, na kterém zazní Stabat mater pro sóla, sbor a orchestr op.

58 od Antonína Dvořáka. Jako sólisté se představí absolventi pardubické konzervatoře Lucie Vagenknechtová, Markéta Štefaníková, Petr Nekoranec a Jaroslav Patočka. Podpoří je Pěvecký sbor Konzervatoře Pardubice

a Canti di Praga pod vedením Jana Svejkovského, a také Komorní filharmonie Pardubice doplněná o posily ze Symfonického orchestru Konzervatoře Pardubice. Dirigovat bude Stanislav Vavřínek.

Kromě oslavy výročí se svým způsobem zároveň jedná o další příspěvek k Roku české hudby. Ten totiž nepřipomíná jen Bedřicha Smetanu, ale 120 let uplyne také od úmrtí právě Antonína Dvořáka.

Milena Potůčková, mluvčí filharmonie

Navrhnete osobnosti na ocenění města!

Znáte ve vašem okolí člověka, který by si zasloužil získat některé z nejvyšších ocenění města? Napište nám! Do 30. září mohou fyzické i právnické osoby bez omezení místa bydliště či sídla podávat návrhy na ocenění města Pardubic prostřednictvím Kanceláře primátora Magistrátu města Pardubic.

Ocenění města Pardubic

Návrh pro udělení ocenění města musí být písemný a obsahovat označení navrhovatele (jméno/název, adresa/sídlo, kontakt), jednoznačné označení navrhovaného (jméno, adresa, kontakt), druh navrhovaného ocenění a důkladné zdůvodnění návrhu. Město může udělit tato ocenění:

Čestné občanství – nejvyšší pocta, kterou může město Pardubice občanovi udělit. Uděluje se za zcela mimořádné zásluhy.

Medaile města Pardubic – je udělována za dlouhodobě významný přínos pro město Pardubice. Medailí může být oceněna jakákoliv činnost ve všech oblastech lidského působení.

Čestné uznání města Pardubic – je udělováno osobám, jejichž činnost byla v daném kalendářním roce významným přínosem pro město Pardubice.

Hrob v péči města Pardubic

Dále je možné podávat návrhy na zřízení hrobu v péči města Pardubic. Jedná se o zvláštní projev úcty

statutárního města Pardubic zesnulým osobnostem, jejichž činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná a jejichž hrobové místo na území statutárního města Pardubice vykazuje známky opuštěnosti. Návrh na zřízení hrobu v péči města Pardubic musí být písemný a obsahovat označení navrhovatele (jméno/název, adresa/sídlo, kontakt), jednoznačné označení dotčeného hrobového místa, datum úmrtí zesnulé osoby, která je v předmetném hrobovém místě pohřbena, umístění a označení hrobového místa a důkladné zdůvodnění návrhu. Návrh na zřízení hrobu v péči města Pardubic lze podat zpravidla nejdříve 10 let po smrti zesnulého.

Věcně správné návrhy obsahující veškeré údaje předloží Kancelář primátora k posouzení příslušným orgánům, tedy Komitétu pro udělení ocenění města Pardubic, Radě města Pardubic a Zastupitelstvu města Pardubic, které rozhodují o udělení ocenění a zřízení hrobu v péči města do 31. 12. 2024.

Návrhy posílejte nejpozději do 30. září 2024 paní Kateřině Snopkové, kancelář primátora, úsek vnějších vztahů, Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice, případně emailem na adresu katerina.snopkova@mmp.cz.

Další informace o podání návrhů najdete na stránkách města www.pardubice.eu/oceneni-mesta.

Syrové příběhy ze života běžných Čiňanů i studentský festival Trať v D29

Trať je studentský kočovný festival, který prostřednictvím hudby, divadla a výtvarného umění každoročně oživuje opuštěné nádražní prostory po celém Česku. Akce Trať off the rails, kterou uvedeme v sobotu 16. března, představuje již druhé vykojení festivalu mimo hlavní trasu do prostor Divadla 29. Kurátorovaný večer bude věnován hlavně audiovizuálním performancím spojujícím živou hudbu s videoprojekcemi. Představí se budapeštský postklubový projekt Alley Catss, britsko-indické duo Evil Medvěd & Keya Singh a v premiéře hudebnice

LilaTesla ve spolupráci s výtvarným umělcem Lukášem Prudíkem.

Po dvou letech se do Divadla 29 vrací respektovaný novinář a spisovatel Tomáš Etzler s pokračováním své úspěšné knihy Novinářem v Číně, která popisuje jeho syrové zážitky z více než desetiletého pobytu v Číně. Nahlédnout do života běžných Čiňanů i do života novináře, který přináší zpravodajství z totalitní země, můžete ve středu 20. března.

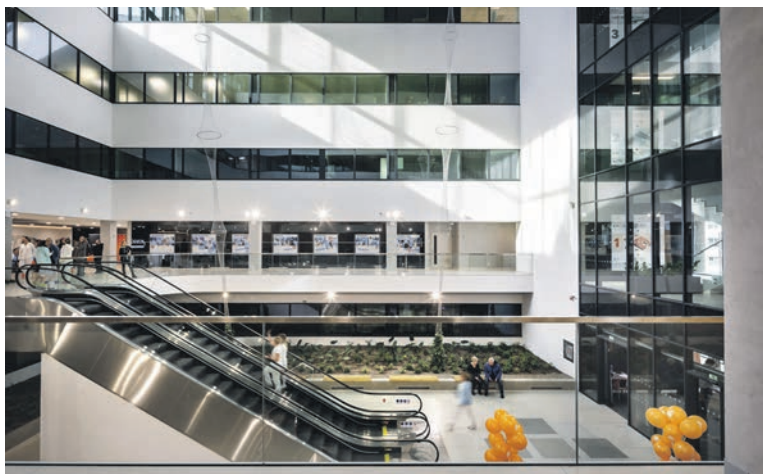
O den později, ve čtvrtek 21. 3., se v Divadle 29 bude konat jediný český koncert nadžánrové superskupiny TAU

5. Ta je bez nadsázky all-stars bandem současné berlínské scény. Pětice vytváří unikátní zvukovou fúzi na pomezí současného jazzu, elektronického experimentu a nové hudby. TAU 5 vynáší na povrch mnohostranné aspekty současného jazzu, ale stejně tak je inspiruje hip hop a postklubová elektronika. Zajímá je virtuozita i intuitivní úlety, dokáží být seriózní i zábavní, v ohlasech na jejich intenzivní koncerty se objevují adjektiva jako sebejistí, svěží, dechberoucí. Spolu s nimi se představí skvělý bratislavský kytarista Ondřej Zajac.

Ve středu 27. března zavítá do Pardubic renomovaný americký saxofonista Ken Vandermark. Představí se v čele mezinárodního tria DEK, které bude mosty mezi jazzovou improvizací, soudobou vážnou hudbou a rockovou avantgardou. Koncert tohoto tria nabídne nevěšdní práci s dynamikou, mimořádnou hráčskou interakcí, spontánní energii a kouzlo nepředvídatelnosti. V Divadle 29 budeme mít tu čest pořádat jedině tuzemské vystoupení kapely.

Podrobný program Divadla 29 a GAMPY najdete na www.divadlo29.cz
Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Nový „urgent“ v pardubické nemocnici se pomalu rozjíždí

Nejsou to ani tři roky, co v areálu Pardubické nemocnice začala stavba moderního pavilonu, který do jednoho místa sdružuje jednak oddělení urgentní medicíny se všemi potřebnými ambulancemi, vyšetřovnými, zákrovými sály a zobrazovacími přístroji a jednak také většinu chirurgických oborů, včetně operačních sálů, dospívacích jednotek, klasických lůžkových oddělení. Nechybí však ani jednotky intenzivní péče a oddělení ARO.

První pacienty přivítá pavilon ve druhé polovině března, rozjezd urgentního příjmu jako takového (tedy oddělení urgentní medicíny) však bude postupný.

Oddělení urgentní medicíny – novinka v Pardubické nemocnici

Nový pavilon s sebou přináší nejen do Pardubické nemocnice, ale i do celého zdravotnictví v regionu mnohé novinky. Jednou z nich je v Pardubicích vznik úplně nového oddělení urgentní medicíny. „Nový pavilon pro mě a mé spolupracovníky znamená výzvu vybudovat úplně nový urgentní příjem Pardubické nemocnice. Se špičkově vybavenými prostory můžeme posunout podmínky pro poskytování akutní péče do evropského standardu 21. století. Z výhod nejen urgentního příjmu, ale i celého nového pavilonu budou těžit jak pacienti, tak

zdravotníci,“ uvedl primář nového oddělení urgentní medicíny Ondřej Rennét.

Na urgentním příjmu totiž bude probíhat první kontakt zdravotníků s nemocným a obráceně. V plném provozu bude urgentní příjem plnit funkci nejméně pěti akutních „příjmových/pohotovostních“ ambulancí. Aby bylo zajištěno maximální bezpečí pro pacienty a hladký přechod na nový systém poskytování akutní péče, rozdělil se spouštění provozu do několika etap. Nejdůležitější bude hned ta první od 18. března, od kdy začne pavilon sloužit pacientům.

1. etapa provozu urgentního příjmu

Dospělí: Na urgentním příjmu budou od samého počátku ošetřováni dospělí pacienti s chirurgicko-traumatologickou problematikou. Mezi ty se počítají hlavně úrazy, bolesti břicha, abscesy, popáleniny, zlomeniny a podobně. V provozu budou tyto ambulance nepřetržitě ve dne i v noci, ve všední dny, o víkendech i svátcích.

Děti: Na novém oddělení bude mimo běžnou pracovní dobu dětské chirurgie fungovat také příjmová ambulance pro dětské pacienty (do 18 let), kteří přijdou s chirurgicko-traumatologickým problémem. Opět se jedná především o úrazy, bolesti břicha, abscesy, popáleniny a podobně. Fungovat bude ve všední dny

od 15.30 do 7.00 následujícího dne, o víkendech a svátcích pak nepřetržitě.

Lékařská pohotovostní služba pro dospělé (vyšetření praktickým lékařem) se od 18. března taktéž přesune do nového pavilonu urgentního příjmu.

Současný komplex chirurgických a traumatologických ambulancí v budově číslo 27. bude od 18. března **mimo provoz**, protože se všechny jeho ambulance přesunou do nové budovy.

Všechny ostatní ambulance zatím zůstanou na místech, kde jsou pacienti zvyklí je hledat. V průběhu podzimu se část z nich (interní a kardiologická příjmová/pohotovostní ambulance) přesunou do pravé části přízemí nového pavilonu.

Co v nové budově najdete dál?

Většinu budovy zabírají chirurgické obory, jako jsou všeobecná chirurgie, ortopedie nebo neurochirurgie. Pavilon disponuje také vlastní centrální sterilizační nástrojů a 11 operačními sály, z nichž jeden je vybavený speciálním operačním robotem da Vinci XI. Podle přednosta Chirurgické kliniky Pardubické nemocnice Lukáše Sákry jde o vybavení špičkové světové úrovně. „Do Pardubické nemocnice přináší tu nejmodernější medicínu, která v současné době na světě je,“ uvedl přednosta Lukáš

Sákra. Robotická chirurgie podle něj přináší mnoho výhod především pacientům – je šetrnější, méně invazivní, a tudíž i samotné uzdravování po zákroku je rychlejší. „Čím menší zásah do těla pacienta je, tím lépe se pak operační rány a všechno hojí. Chirurgický robot umožňuje operovat složité, třeba onkologické zákroky, s nesrovnatelně menší operační ránou.“ Systém robotické chirurgie spočívá v tom, že operátor nestojí nad pacientem, ale sedí u takzvané konzole, kde pomocí 3D obrazovek přesně vidí, co a kde v těle pacienta provádí. Pomocí speciálních joysticků pak ovládá několik operačních ramen, která jsou vedle u lůžka s pacientem. „Robotické operování bylo původně vymyšleno a vytvořeno americkou společností jednak pro válečné konflikty a jednak pro operace ve vesmíru. Paramedik, tedy někdo, kdo není lékař, ale má medicínské vzdělání, zavede pacientovi vstupy do dutiny břišní, zavede tam robotická ramena a potřebné nástroje, a chirurg sedí někde úplně jinde mimo válečný konflikt nebo na zemi a přenáší své pohyby pomocí speciálních joysticků na pohyby robota,“ uzavírá Lukáš Sákra.

Pavilon urgentního příjmu a chirurgických oborů bude v provozu od 18. března. Informace nejen o nové budově naleznete na stránkách www.nempk.cz.

Kateřina Semrádová, mluvčí NPK

Památník Zámeček zve na velikonoční výtvarnou dílnu

Přivítejte ve svých domovech jaro a Velikonoce s výrobky, které si vytvoříte v Památníku Zámeček Pardubice! Po úspěchu v minulém roce se vrací velikonoční výtvarná dílna pro celou rodinu, která proběhne 23. března od 10 do 16 hodin ve foyer památníku, vstupné je

dobrovolné. Vyrábět se budou velikonoční dekorace v podobě oveček, zajíčků a provlékacích mrkví (na základě reakcí v naší kanceláři vám můžeme slíbit, že nadšení z nich budou i dospělí). Trpělivější jedinci si budou moct ušít náročnější zajíčky. Z materiálů využijeme třeba nepotřebné

kartonové krabice, provázky a staré vlněné oblečení.

Dále bychom vás chtěli informovat, že prodlužujeme otevírací dobu expozice, která je zaměřena na 2. světovou válku, odboj na Pardubicku a na Zámečku popravených 194 obětí. Navštívit ji můžete od úte-

rý do pátku od 13 do 17 hodin, v sobotu a neděli už od 10 hodin. Na Velký pátek 29. března bude expozice otevřena jako o víkendu, na Velikonoční pondělí 1. dubna bude památník uzavřen. Venkovní areál je přístupný bez omezení.

Kateřina Hloušková, Památník Zámeček

Univerzita Pardubice nabízí nové obory

Univerzita Pardubice, na které mají zájemci možnost studovat na sedmi fakultách ve více než stovce různých programů, nabízí i letos maturantům úplné novinky.

Fakulta chemicko-technologická přijímá přihlášky do studia v nových programech Moderní tiskové a vizualizační technologie, Chemie pro vědu a Management udržitelnosti podniků. Fakulta filozofická otevřela nově pro uchazeče Středoevropská studia.

Dopravní fakulta Jana Pernera inovovala obor, který nyní nabízí pod názvem Dopravní stavby, tak aby se přiblížila novým trendům ve stavebnictví, jako je například výuka BIM (Building information modeling). Fakulta ekonomicko-správní má pro absolventy středních škol nově program Ekonomika a management sportovních organizací. Studentům pro navazující magisterské studium pak nově otevřela programy Aplikovaná informati-

ka – Data science pro business a Řízení rozvoje obcí a regionů.

Univerzita také nabízí zájemcům o vysokoškolské studium hned několik akcí, které jim mohou pomoci se rozhodnout. Každá ze sedmi fakult univerzity pozvala uchazeče během ledna a února na Dny otevřených dveří, během kterých se mohou podívat do zázemí fakult a získat konkrétní představu o studiu v Pardubicích. Jako celek se navíc univerzita představila poslední

lednový týden také na veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus v Praze.

Možnost podat přihlášku otevřela Univerzita Pardubice už loni 1. listopadu. Většina fakult uzavře podávání přihlášek ke studiu 31. března 2024. V Pardubicích v současnosti studuje asi 7 tisíc vysokoškoláků. Více podrobností k DOD, ale také elektronickou přihlášku ke studiu lze najít na stránce: studuj.upce.cz

Martina Macková, mluvčí UPCE

Studenti Univerzity Pardubice chystají kulturní akce s podporou města

Město Pardubice společně s Univerzitou Pardubice podpoří nápady vysokoškoláků na nové kulturní akce pro veřejnost. Projekt Rozjed' to funguje už třetí rok, za tu dobu se v krajském městě uskutečnily desítky menších i větších originálních akcí.

Letos se občané Pardubic mohou do léta těšit na celkem 8 kulturních projektů, mezi nimiž jsou diskuse se zajímavými osobnostmi, výstavy, hudební večery, ale také znovu Dobročinný pochod a běh Silver A, který připomíná zásadní momenty spojené s historií Pardubic.

Cílem projektu Rozjed' to je zapojit studenty Univerzity Pardubice do kulturního dění ve městě. Radnice studentům poskytne nejen finance na akci, ale také možnost konzultací s odborníky v oblasti kultury. Magistrát podpoří letos akce aktivních vysokoškoláků částkou 165 tisíc korun, dalších 60 tisíc korun mezi studentské organizátory rozdělí formou stipendia Univerzita Pardubice.

„I letos se od studentů sešlo velké množství rozmanitých nápadů a nabídka je pro Pardubáky opravdu pestrá. Těší mě, jak spolupráce města s Univerzitou Pardubice funguje a že díky ní vznikají takové projekty, jako je právě Rozjed' to. Pro studenty je to ideální příležitost, jak realizovat své nápady a vyzkoušet si, co organizace takové kulturní akce obnáší. Velkou radost mám také z toho, že některé podpořené projekty z minulého ročníku se zopakují i letos, což svědčí o jejich velkém úspěchu,“ komentovala projekt náměstkyně pardubického primátora Jiřina Klčová, která je zodpovědná za kulturu.

Jednotlivé návrhy akcí hodnotila ve formě projektů Kulturní komise města a zástupci Univerzity Pardubice podle předem stanovených kritérií, která zohledňují kulturní přínos i schopnost studenta akci dobře naplánovat.

„I tento projekt naplňuje naši vizi Univerzitého města. Propojit tisíce

studentů, kteří ve městě celoročně žijí, s jeho obyvateli může přinést nejen nové skvělé akce a aktivity,“ říká Petra Bajerová, prorektorka pro vnější vztahy Univerzity Pardubice.

Akce studentů v rámci projektu Rozjed' to jsou naplánované právě na jarní a letní měsíce. První z nich, jako přednášky Kavárny Universitas a diskuse Čaj o páté, už odstartovaly. Všechny akce bude propagovat město i univerzita. Zájemci mohou jejich přehled najít už nyní na webu UPCE nebo na sociálních sítích. Nejbližší akcí, na kterou studenti pozvou veřejnost, je 11. března Čaj o páté v univerzitní aule, jehož hosty budou Čestmír Strakatý a Andreas Papadopulos z České televize.

Projekty podpořené v rámci letošního ročníku Rozjed' to:

JenTak Fest – setkání hudebníků s improvizacním koncertem, navazuje na akce JenTak hraní

Na lásku se nikdo neptal – přednáška výstava na téma Dějiny queer lidí v první pol. 20. století

Čaj o páté – rozhovory a besedy se zajímavými osobnostmi v kampusu UPCE

Dobročinný běh a pochod Silver A – sportovně-kulturní akce pro všechny věkové kategorie, 2. ročník ve spolupráci s Památkovým úřadem

Kavárna Universitas – přednášky odborníků na aktuální témata v Divadle 29 UPCE-CON pro Japonsko – poznání japonské kultury i prostor pro nadšence a cosplayery

Flag Parade ESN Pardubice – pochod a prezentace zahraničních studentů k poznání jiných kultur

Pardubický karaoke večer – propojení studentů a obyvatel města nad hudbou a zábavou.

Více na www.upce.cz/rozjed-to-na-akce-pardubicich-zvou-nasi-studenti.

Večery s Michaelem Žantovským i nejmladší hereckou generací

Po únorové novince na velkém jevišti Městského divadla chystá v březnu premiérové večery také Malá scéna ve dvoře. V pondělí 18. března se zde první diváci zaposlouchají do četby textů z knihy Michaela Žantovského S prominutím řečeno.

„Tentokrát náš literární pořad nebude věnován poezii, ba ani beletrii v pravém slova smyslu. Dotkneme se spíše žánru reportážního, i když ani to není docela přesné,“ říká dramaturgyně Jana Pithartová a dodává: „Michael Žantovský, spisovatel, překladatel, tlumočník, publicista, textař, politik a diplomat, původním povoláním psycholog, zahájil svou diplomatickou dráhu v prezident-

ské kanceláři Václava Havla. Každou ze svých mnoha profesí v knize vtípně glosuje se sympatickou sebeironií a pozoruhodnými příhodami »dokumentuje« světové dění na konci dvacátého století.“

V pořadu Jak jsem řídil zeměkouli, pojmenovaném podle jedné z kapitol zmíněné knihy, budou účinkovat Martina Sikorová a Alexandr Postler, hudbou je doprovodí Radek Škeřík.

Program připravil Michal Przebinda, který v cyklu poetických večerů v minulosti režíroval čtení Shakespeareových Sonetů v překladu Jiřího Joska, hudebně-poetický pořad z beatnické poezie Komu patří jazz a Strašidelný

román z úryvků z knihy Moskoviáda ukrajinského autora Jurije Andruchovyče.

„V rámci večera bude knihkupectví Kosmas nabízet knihy Michaela Žantovského a přislíbena je i závěrečná autogramiáda,“ uzavírá Jana Pithartová.

V úterý 26. března se pak v komorním prostoru Malé scény uskuteční další díl zábavné talk show Bez kostýmu aneb Povídání z herecké šatny, která představí nejmladší členy ansámblu VČD Elišku Jechovou, Karolínu Šafránkovou a Štěpána Pospíšila.

„Vedle mladých herců jsem si jako dalšího hosta pozvala kolegyni, dramaturgyni Annu Zindulkovou Hlaváč-

kovou. S Aničkou si budeme povídat, jak pracuje na aktuálním i výhledovém dramaturgickém plánu, jak vybírá divadelní texty či jak hledá nové herecké tváře i režisérské osobnosti. A když už budeme na Malé scéně, zaměříme se také na INprojekty, což je relativně nová divize dramaturgie – realizace současných her začínajícími režiséry. A společně s herci si navíc ukážeme, jak vzniká taková mini inscenace. Do této »herecké dílny« zkusíme zapojit i diváky, ale není třeba se bát – zapojí se jen ti, co budou chtít,“ láká na diskusní večer jeho autorka a moderátorka Jana Uherová.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Neuskutečněné vize architektů (nejen) pro Pardubice

Co mají společného vizionářské plány pro Prahu, Le Corbusier a pardubické projekty Josefa Dandy nebo neuskutečněné pardubické stavby? Tyto a další nerealizované architektonické a urbanistické sny budou tématem přednáškového cyklu Východočeského muzea v Pardubicích. Pod názvem „V myslí architekta – nerealizované plány nejen ve východních Čechách“ slibuje fascinující cestu do světa, který

by mohl existovat, kdyby se smělé návrhy staly skutečností. Začíná v úterý 12. března v 17 hodin na pardubickém zámku.

Historička Martina Hrabová rozebere realizované i nerealizované dílo autora pardubického nádraží architekta Josefa Dandy, který spolupracoval s Le Corbusierem, Jakub Potůček představí „kontroverzní“ myšlenku vzniku Hradubic, Jan Ivanega přiblíží

vize socialistických plánovačů a jejich představy o rozvoji Pardubic a Matěj Bekera nahlédne do veřejných architektonických soutěží první poloviny 20. století. Vendula Hnídková nás pak přenesne do současnosti a představí dílo architekta Jana Šěpky, který nedávno realizoval svůj projekt polytechnických dílen.

Jako zlatý hřeb cyklu si muzeum připravilo přednášku architektky Evy

Jiřičné, která představí své světoznámé dílo, nerealizované vize pro Pardubice a zároveň připomene připravovaný projekt rekonstrukce společenského sálu na pardubickém zámku.

Přednášky se konají vždy v úterý od 17 hodin v přednáškovém sále, vstupenky se prodávají na pokladně nebo na webu www.tinyurl.com/vmysliarchitekta.

Počet míst je omezen.

Velikonoce na zámku ve znamení dřeva

Tradičně týden před velikonočními svátky, v neděli 24. března od 10 do 17 hodin, zaplní nádvoří Zámku Pardubice velikonoční jarmark – stánky s velikonočními pokrmy a dekoracemi, lokálními produkty, ale také výrobky a ukázkami práce studentů středních škol Pardubického kraje. Děti se mohou těšit na výtvarné dílny, soutěže, ukázky tradičních zvyků a her. Vstup je zdarma.

Letošní Velikonoce na zámku budou ve znamení dřeva – Východočes-

ké muzeum tomuto materiálu věnuje celý březen. K vidění tak bude výroba hrkaček, ptačích budek a krmítek, hlavolamů, vařeček nebo dětských hraček, které budou i ke koupi. Větší děti si vyzkouší řezání polínek ruční pilkou, mladší třeba ježdění trakařem nebo houpání v dřevěných kohoutech. Vybarví a vygravírují si drobné dřevěné výrobky.

Zkušební košíkář Vojtěch Váňa představí pletení z vrbového proutě a nabídne košíky na houby, bylinky, brambory,

ořátky na ovoce nebo dvouušň koše na dřevo, seno či trávu. Kouzlo a půvab lipového dřeva představí na tradičních soustružených hračkách truhlář Alois Doležal z Předhradí. Do tajemství ruční výroby dýmek a fajfek dá nahlédnout Stanislav Baťa z Proseče a umělecký řezbář Radek Smejkal na nádvoří zámku mezi 14 a 16 hodinou vykouzlí ze dřeva sochu a podělí se o zajímavosti ze svého řemesla.

Ve velikonočních dílnách si každý může uplést pomlázku, vytvořit

vlastní květinové vazby a dekorace, ozdobit perníčky, filcovat ovčí vlnu nebo ozdobit vajjíčka. Východočeské muzeum připraví poznávání druhů dřevin a pozapomenutou hru s dřevěnou káčou, při které je potřeba pohotovost i bystrost.

Nenjen děti potěší mláďátka letošního jara – kůzlátka, jehňátka, kuřátka a kachňátka. Nebudou chybět ani koně, prasátka nebo králíci včetně ukázek oblíbeného králíčího hopu.

Kateřina Procházková, mluví VČM

Projekční práce na Centru služeb pro osoby bez přístřeší započaly

Plánované vybudování bezbariérového azylového domu pro muže doplněného o nízkoprahové denní centrum, ordinaci pro osoby bez přístřeší a noclehárnu pro muže a ženy je významným krokem směrem k poskytování adekvátních sociálních služeb pro město. Cílem projektu je zvýšit dostupnost a efektivnost služeb pro lidi v nouzi. Centrum bude umístěno v ulici Na Staré poště, kde již nyní fungují dvě z těchto služeb. Na radnici již proběhlo úvodní pracovní jednání s vítězem veřejné soutěže společností Digitronic cz, která má za úkol zpracovat všechny stupně projektové dokumentace.

Na území města se nachází dva azylové domy, které provozuje organizace SKP Centrum – z toho jeden z toho je určený pro muže a druhý pro ženy a matky s dětmi. U azylového domu pro muže a noclehárny pro muže sídlících v Milheimově ulici je dlouhodobě upozorňováno ze strany provozovatele na nedostatečné a nevyhovující prostředí pro klienty. „Hraniční kapacita a praktická neřešitelnost bezbariérového přístupu ve stávajícím objektu jsou velkým problémem s ohledem na kli-

entelu poskytovaných sociálních služeb. Řešením tohoto dlouhodobě nepříznivého stavu je výstavba nového kontejnerového třípodlažního objektu s azylovým domem pro muže v horních patrech s kapacitou 23 osob v sedmi dvoulůžkových a třech třílůžkových pokojích a nízkoprahovým denním centrem v přízemí s kapacitou až 35 míst. V centru počítáme i s dalšími službami v podobě velmi dobře fungující ordinací pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, ale i noclehárnami, pro muže s kapacitou 12 lůžek a pro ženy 9 lůžek,“ shrnuje podobu nového Centra služeb pro osoby bez přístřeší 1. náměstek primátora zodpovědný za rozpočet, sociální politiku a zdravotnictví Jakub Rychtecký s tím, že právě kontejnerový systém je zvolen s ohledem na možnost v případě dalšího vývoje v území a v případě potřeby v budoucnosti zařízení přesunout do jiné lokality.

„Současný objekt nízkoprahového denního centra se kompletně zbourá s tím, že charakter a atmosféra ulice zůstane zachována a vystaví se zde nový objekt kontejnerových služeb. Zajištění provozu

jednotlivých organizací s respektováním pravidla, že se klienti nesmí potkávat, představuje značnou výzvu. Proto je nutné dodržet dispoziční členění. Klienti budou přicházet z ulice Na Staré poště, zaměstnanci zadními vstupy přes sousední areál, kde je možné i parkování osobních automobilů. Pro členění bude použita nejzákladnější forma kontejnerová stavby. Celý objekt bude samozřejmě kompletně bezbariérový,“ okomentoval návrh stavby, ze kterého budou projekční práce vycházet, architekt Vítězslav Táborský z Air atelier.

Při zpracování studie byly na konci roku 2022 investiční náklady odhadovány ve výši 65 milionů korun. „Máme za sebou první pracovní jednání s dodavatelem. Zahájili jsme projekční práce ve všech stupních včetně dokumentace pro provedení stavby a propočtu celkových finálních investičních nákladů. V rámci této investice bychom chtěli usilovat o dotace z IROP na budování infrastruktury sociálních služeb, pokud bude možnost. Výhodou kontejnerové výstavby je také její rychlost, kterou odborníci odhadují na 6 až 9 měsíců včetně demolice původních objektů,“ ob-

jasnil informace k potenciálnímu financování projektu náměstek primátora Jakub Rychtecký s tím, že část peněz by na tento projekt mohlo město získat možným prodejem původního objektu azylového domu sídlícího v Milheimově ulici. Město bude chtít po projektantech také prověřit adaptivní opatření na kontejnerovém systému. „Prověříme také možnost dotací na zelené střechy. Pokud by se to podařilo, tak i kontejnery by mohly být vhodné pro instalaci zelených střech v přízemní části objektů noclehárny a ordinace lékaře pro lidi bez přístřeší,“ doplnila náměstkyně pro životní prostředí Jiřina Klčová.

Radnice počítá s tím, že pro provozovatele SKP Centrum a stávající ordinaci bude muset v případě realizace zajistit na přechodné období prostory, aby mohli pokračovat v poskytování potřebné pomoci a péče. Vybudování nového azylového domu a doprovodných služeb potvrzuje závazek města k poskytování sociální péče a podpory pro všechny jeho obyvatele, které vyplývají z Komunitního plánu rozvoje sociálních a souvisejících zdravotních služeb na území města Pardubic.

Šlechtic, který nechal své sídlo vyzdobit neobyčejnými malbami

Letos 17. března to bude přesně 490 let, co poněkud nečekaně, ve věku nedožitých 44 roků, zemřel mladší syn Viléma z Pernštejna, pan Vojtěch. Pochovaný je v kostele sv. Bartoloměje v Pardubicích. Jeho honosný náhrobek je možné si prohlédnout po církevních obřadech nebo při komentovaných prohlídkách Stezky Viléma z Pernštejna, které pořádá Turistické informační centrum Pardubice.

„Pokračujeme v projektu 500 let renesance ve východních Čechách a těch raně renesančních připomínek tu máme po panu Vojtěchovi opravu hodně,“ říká jeden z patronů projektu, náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek. „V rámci prohlídkového okruhu Východočeského muzea na pardubickém zámku se dostanete do Vojtěchova sálu. Ten zdobí rozměrný nástěnný obraz Sam-

sona a Dalily (1532) s tématem ženské zrady a také Štěstěna vrtkavá (Fortuna volubilis), renesanční ženský akt, jaký do té doby nebyl ve šlechtických sídlech v českých zemích k vidění,“ dodává Línek s tím, že to není zdaleka vše.

Památový den úmrtí Vojtěcha

Pardubický kraj i město Pardubice si letos tohoto šlechtice, který přispěl k rozvoji zámku i města, připomínají řadou akcí, které najdete na www.vojtech490.cz. Hned několik se jich bude konat v den jeho úmrtí, 17. března. „V kostele sv. Bartoloměje začneme v neděli v 9 hodin ráno zádušní mší za Vojtěcha. Od 13 do 16 hodin bude kostel otevřen k soukromé prohlídce nebo modlitbě, ve 14 hodin mohou zájemci přijít na komentovanou prohlídku

s historikem Jiřím Kotykem a v 16 hodin se tu uskuteční koncert Kozervatoristé hrají Pernštejnům,“ sdělil pardubický arciděkan Jan Uhlíř.

Tento program doplní Východočeské muzeum v Pardubicích, které v rámci Dne Vojtěcha z Pernštejna nabídne zájemcům zdarma prohlídky Pernštejnské expozice na pardubickém zámku s důrazem na jeho osobnost.

S panem Vojtěchem na zámku

Většina dalších akcí se bude konat na Zámku Pardubice, kde Vojtěch z Pernštejna sídlil v letech 1521–1534. Namátkou je to Festival muzejních nocí (17. 5.), Pernštejnské hodování (20. 7.), divadelní festival Pernštejnolove (30. 7.–3. 8.), Střílení z perňštejnských kanonů (7. 8.) a několik přednášek pro veřejnost v pozimních měsících.

Dny evropského dědictví

Poprázdňinovým vyvrcholením připomínek budou Dny evropského dědictví ve dnech 7. a 8. září. „Společně s farním úřadem připravujeme přednášku historika přímo u hrobky v kostele, hold Vojtěchovi vzdá i letošní Retroměstečko a plánujeme i další akce,“ uvádí náměstkyně pardubického primátora Jiřina Klčová. Východočeské muzeum plánuje na září novinku v perňštejnské expozici a Adolf Vondrka z Rybnického hospodářství Lázně Bohdaneč bude

porovnávat rybníkářství za Vojtěcha z Pernštejna a nyní.

Byla Vojtěchova smrt záhadná?

Podle historika Petra Vorla nikoliv. „Už od jeho 40 let začaly pana Vojtěcha trápit problémy pohybového ústrojí, stejně jako otce Viléma a bratra Jana. Opakovaně žádal krále ze zdravotních důvodů o zproštění funkce vrchního hofmistra, která byla spojena s mnoha cestami. Dva roky před smrtí dokonce sepsal svou závěť.“

Mezi současníky Vojtěcha ale vyvolala jeho náhlá smrt v Praze a rychlý pohřeb v Pardubicích řadu dohadů, zda nebyl zákeřně otráven nepřáteli, nebo zda se na něm nepodepsala kletba jím odsouzené vražednice Kateřiny z Komárova, která zavraždila 14 služebnic. Vojtěch zemřel dva dny po ní. Zatím to nevypadá, že bude toto tajemství v dohledné době podhaleno. Poslední kamerový průzkum Vojtěchovy hrobky z roku 2019 společností Naše historie identifikoval malované víko Vojtěchovy rakve. I když je zčásti rozpadlé, nelze dovnitř rakve nahlédnout.

Více informací najdete na internetových stránkách www.vilem500.cz nebo www.vojtech490.cz.

Zuzana Nováková, mluvčí KÚ Pard. kraje

(pozn.: Vilémovi z Pernštejna je věnován i odborný článek Františka Šebka v rubrice *Toulky historií Pardubic.*)

Co je sen a co realita? Divadlo Exil v březnu uvede dvě nová představení

Pardubická komorní scéna pokračuje v premiérami nabitě sezóně. Na začátku března měla premiéru hororová groteska Já je někdo jiný od Arnošta Goldflama. Na konci měsíce se můžeme těšit na premiéru hry Matěje Dadáka Poutníci do Lhasy.

Pavel, hlavní hrdina hry Já je někdo jiný, je obyčejný člověk, kterého ale

dohánějí jeho strachy. Postupem času začíná mít problémy rozlišit, co je jen sen a co je realita. Hororová surrealistická inscenace Arnošta Goldflama byla pro režisérku Annu Řehůřkovou i herce výzvou, se kterou se však úspěšně poprali. V hlavní roli se představí Lukáš Kopecký, pro kterého se jedná o první velkou hereckou roli na prknech Exilu.

Zcela vyprodaná premiéra proběhla 8. března.

Stejnou výzvu je nastudování současné černé komedie Poutníci do Lhasy pro inscenační tým pod vedením Nadi Kubínkové. Hra ale nevypráví o skupině vyrovnaných následovníků tibetského buddhismu. Diváci budou moct sledovat příběh skupiny podivuhodných jedinců, které

spojuje nejenom touha změnit pokřivený svět pokřivenými metodami, ale hlavně pocit, že někde konečně patří a rozhodně neexistuje žádná síla jeden druhého opustit. A to i přesto, že se jedná o přátelství toxické, které doslova zabijí. Premiéra je naplánovaná na 30. března, 1. repríza pak na sobotu 6. dubna.

Klára Víchová, Divadlo Exil

Waldorfská základní škola v Pardubicích slaví letos už 30 let!

Při této příležitosti bychom vás rádi pozvali na Jarní slavnost, která se uskuteční v sobotu 23. 3. v prostorách naší školy v Gorkého ulici. Program začne v 10 hodin a bude opravdu pestrý. Kromě dílniček pro děti a vystoupení se můžete těšit

na informace o waldorfské pedagogice a oslavit tak s námi naši 30letou existenci.

Na slavnosti se potkáte i se zástupci hudební kapely Vypsané fixy, Márdim a Pítrsem, kteří hrají jak samostatně, tak i společně se školním sborem. Menší děti potěší velikonoční loutková pohádka, kterou připravili účastníci školního dramatického kroužku. Školní akce se neobejdou bez podpory rodičů. Ti například připravují občerstvení v palačinkárně nebo venkovní opékání. Rodiče při-

pravují i pletení pomlázek, výrobu moreny, malování vajíček nebo pečení perníčků.

Připravujeme vzdělávací výstavu na téma waldorfské pedagogiky a dozvíte se, co se děje od 1. do 9. třídy.

Aneta Jelínková, ZŠ Waldorf

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Pernštejnská rezidence – nejstarší renesance v Čechách, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 21.4. Vlastimil Raška: Mizející svět, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Zahraj si Pardubice, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, rodinná výstava na zámku

do 23.3. Ivo Křen na 60 způsobů, NOV art space

do 15.4. Karel Štědrý – Kdo si maluje, nezlobí, Galerie Univerzity Pardubice – Univerzitní aula

do 15.9. Rok hudby – Bedřich Smetana, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, Rok hudby Bedřich Smetana, výstava

do 7.4. Václav Horáček: Mimo světa, Divadlo 29,

9.3.–21.4. Odkrývání prázdnoty, Krajská knihovna v Pardubicích

9.3. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

9.3. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice – HBC Hradec Králové 1988, Hokejbalové hřiště Svítkov – JTEKT aréna, hokejbal

9.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

9.3. 19:00 Premiéra: Já je někdo jiný, Divadlo Exil, hororová groteska Arnošta Goldflama

9.3. 20:00 Volání divočiny w/ HRTL Live!, Everything, koncert

10.3. 19:00 Zlatička, Kulturní dům Hronovická – velký sál, divadlo

11.3. 17:00 Čaj o páté: Čestmír Strakatý a Andreas Papadopoulos na UPCE, Galerie Univerzity Pardubice, přednáška

11.3. 18:30 Hrdina nikoho, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

11.3. 18:30 Ztráty a návraty Michala Prokopa, Institut paměti národa, přednáška

12.3. 17:00 Pardubické nádraží v kontextu díla Josefa Dandy, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

12.3. 18:00 Mosela, Lucembursko a Belgie, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara

12.3. 20:00 4& (mathieu Chamagne: Apertures, Petr Vrba: Trumpeta, Elektronika), Galerie města Pardubic (GAMPA), koncert

13.3. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2023/2024, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory

13.3. 16:00 AVČ Proč homeopatie?, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška

13.3. 17:00 Národní parky východní Afriky, Archa – Sbor Církve bratrské, cestopisné video

13.3. 18:00 Koncert Duo Jamaha, Dům kultury Dukla, koncert

13.3. 20:00 Smrtislav / Bílej Kocouř, Bílej Kocouř, koncert

14.3. 10:00 a 17:00 Max Švabinský (1873–1962), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška z cyklu Od Mánesa k Ladovi II.

14.3. 18:00 Bláznivé nůžky, Východočeské divadlo, divadlo

14.3. 18:00 Třeboňsko, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, památky a přírodní krásy, přednáška

14.3. 20:00 Na stojáka v Pardubicích, Music club Žlutý pes

14.3. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause

15.3. Dynamo Pardubice (1. zápas čtvrtfinále), enteria arena – velká hala, hokej

15.3. 19:00 HBC Pardubice – HBC Kladno, Autosklo-H.A.K. Aréna, hokejbal

15.3. 19:00 Kdo se bojí Beatles, Východočeské divadlo – Městské divadlo, divadlo

15.3. 19:00 Sleepy Monsters a Lazy Seals, Doli Klub, koncert

15.3. 20:00 Inekafe v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert

15.3. 20:00 Kristin is singing, Everything, koncert

15.3. 20:00 Ozzy Tribute, Ponorka – hudební klub, koncert

15.3. 22:00 Music Chart W/ Mike M, Everything, tanec

16.3. Dynamo Pardubice (2. zápas čtvrtfinále), enteria arena – Velká hala, hokej

16.3. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

16.3. 10:00–17:00 Kočičí seminář nejen pro chovatele, ABC Klub

16.3. 10:15 FK Pardubice B – FK Mladá Boleslav B, areál Pod Vinicí, fotbal

16.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

16.3. 14:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka

16.3. 16:00 HBC Pardubice – SK Hokejbal Letohrad, Autosklo-H.A.K. Aréna, hokejbal

16.3. 18:00 IV.V.Ú + předkapely: Taková normální rodinka band, V.P.R., Restaurace Rosignano, koncert

16.3. 18:00 Úterní cestovatelské večery, Pardubice, reálka KÚ, přednáška

16.3. 19:00 Pan Kaplan má třídu rád, Východočeské divadlo

16.3. 20:00 Fast Food Orchestra, Music club Žlutý pes, koncert

16.3. 20:00 Trať off the rails #2 w/ Alley Catss (HU), Evil Medvěd & Keya Singh (UK/CZ/IND), LilaTesla & Lukáš Prudík, Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

16.3. 21:00 Schyzo – Kronika Tour 2024, Ponorka – hudební klub, koncert

16.3. 22:00 DnB Space w/ HONZ3K, Kateen, MefRat, Everything, koncert

17.3. 9:00 Žádušní mše sv. za Vojtěcha z Pernštejna, kostel sv. Bartoloměje

- 17.3. 10:00–18:00 Den Vojtěcha z Pernštejna v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum
- 17.3. 10:00–16:00 Řemeslný FlerMarket, Congress Centre Pardubice
- 17.3. 14:00 Komentovaná prohlídka kostela a náhrobku Vojtěcha z Pernštejna, kostel sv. Bartoloměje
- 17.3. 14:00 Taneční odpolední čaje se skupinou KV Band, Kulturní dům Hronovická – velký sál
- 17.3. 15:00 FK Pardubice – FC Baník Ostava, CFG Arena – stadion Arnošta Košťála
- 17.3. 15:30 Dětská Tlapková Párty, Dům kultury Dukla – velký sál
- 17.3. 16:00 Konzervatoristé hrají Perštejnům, kostel sv. Bartoloměje, koncert
- 18.3. 14:00 Degenerativní onemocnění bederní páteře – bolest zad, Seniorcentrum, přednáška pro seniory
- 18.3. 18:30 Bastard, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 18.3. 18:30 Rande s Jolanou, Institut paměti národa, přednáška
- 18.3. 19:00 Jak jsem řídil zeměkouli, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře
- 19.3. Praha nepostavená, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, historická přednáška
- 19.3. 18:00 Velikonoční Itálie, Reálka Pardubice – sál Jana Kašpara
- 19.3. 19:00 Blix Not Bombs, Divadlo 29
- 19.3. 19:00 Hop Trop, Kulturní dům Hronovická, koncert
- 19.3. 19:00 Kafe u Osmanyho, Dům kultury Dukla – Velký sál
- 20.3. 14:00–16:00 Výtvarná dílna – předvelikonoční tvoření, Krajská knihovna v Pardubicích – malé dětské oddělení
- 20.3. 14:30–16:00 Akademie 3. věku pro seniory, vzdělávací centrum Sféra
- 20.3. 16:00–18:00 AVČ – Podpora imunitního systému, jarní alergie a detoxikace organismu, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál
- 20.3. 17:00 Arménie, Archa – Sbor Církve bratrské, cestopisná přednáška Josefa Soukupa
- 20.3. 17:00–19:00 BTC akce, Westie coffee
- 20.3. 17:00 Trojvernisáž výstav, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, Trojvernisáž výstav
- 20.3. 19:00 Café Français, Karma Lounge
- 20.3. 19:00 The Legend Of Lunetic, Východočeské divadlo
- 20.3. 19:00 Tomáš Etzler: Novinářem v Čině 2 – Nezešleť!, Divadlo 29 – sál divadla
- 20.3. 19:00 Vzpomínkový koncert na písně Karla Gotta, Dům kultury Dukla – velký sál
- 21.3. 10:00–18:00 Velká východočeská prodejní výstava Žena + Jaro aktivně /11.ročník/, Dům techniky
- 21.3. 17:00 Vítání jara jógou 2024, Tělovýchovný areál Univerzity Pardubice
- 21.3. 18:00 Divoká příroda, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přírodovědná přednáška
- 21.3. 18:00 Felix Slováček – Krásné je žít, Kulturní dům Hronovická – velký sál, koncert
- 21.3. 19:00 Barocco sempre giovane – Večer italských barokních mistrů, hudební sál radnice, koncert
- 21.3. 20:00 Tau 5 (D) • Ondrej Zajac (SK), Divadlo 29 – Sál divadla, koncert
- 21.3. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause – Gorkého 2658
- 22.3. 10:00–18:00 Den s Jiřím Tomanem, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, prezentace výsledků fotografické soutěže
- 22.3. 10:00–18:00 Velká východočeská prodejní výstava Žena + Jaro aktivně /11.ročník/, Dům techniky
- 22.3. 19:00 Dysangelium / Welicoruss, Ponorka – hudební klub, koncert
- 22.3. 19:00 Malej Karel /festiválek/, Doli Klub, koncert
- 22.3. 19:00 Paletáci: Impro á la Tarantino, Divadlo Exil
- 22.3. 20:00 Mc Gey Live, Music club Žlutý pes, koncert
- 22.3. 20:00 Vira is playing, Everything, koncert
- 22.3. 22:00 Studio 54 Night w/ Pierre Marco, Enrico, Yoppa Parrot, Jose Madeira, Everything, koncert / tanec
- 23.3. Dynamo Pardubice (případný 5. zápas čtvrtfinále), enteria arena – velká hala, hokej
- 23.3. 9:00 Roboti v knihovně Velikonoční speciál, Krajská knihovna v Pardubicích
- 23.3. 10:00–16:00 Celiak Food Festival, Dům techniky
- 23.3. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 23.3. 10:00 Moravští bratři v Grónsku, Farní sbor českobratrské církve evangelické
- 23.3. 10:00 Trable vodníka Tonika, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina
- 23.3. 10:00–16:00 Velikonoční tvořivá dílna v Památníku Zámeček, Památník Zámeček Pardubice – foyer památníku
- 23.3. 10:25–11:45 Roboti v knihovně – Velikonoční speciál, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál
- 23.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 23.3. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 23.3. 16:00 HBC Pardubice – HC Kert Park Praha, Autosklo-H.A.K. Aréna, hokejbal
- 23.3. 16:00 O nevychované Anči, Doli Klub
- 23.3. 19:00 Dívčí válka, Doli Klub
- 23.3. 19:00 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.3. 19:00–23:00 Jahody rock, Restaurace Rosignano, koncert
- 23.3. 19:30 Rockový ples se Stresorem + DJ's, ABC Klub – Hlavní sál
- 23.3. 20:00 Pink Floyd Tribute by Czech Floyd, Ponorka – hudební klub, koncert
- 23.3. 22:00 Afu-Ra Hip-hop World Tour 2024, Everything, koncert / tanec
- 24.3. 10:00–18:00 Den v rytmu Afriky, Křídla Duše sportovní relaxační centrum
- 24.3. 14:00–20:00 Dětská demisáž a loučení s výstavami Blouděním k sobě a Martin Janiček: Vnitřní systém, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 24.3. 15:00 Kterak beruška Uška o sedmou tečku přišla, Kulturní dům Hronovická – Velký sál, divadlo pro děti
- 25.3. 10:00–12:00 Hudba v zátiší, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, workshop pro dospělé
- 25.3. 14:00 Vůně Erbenovy Kytice neztrácí na intenzitě ani dnes, Seniorcentrum, beseda
- 25.3. 18:00 Velikonoční koncert, Základní umělecká škola Havlíčkova, Velikonoční koncert ZUŠ Pardubice, Havlíčkova
- 25.3. 18:30 Mamacruz, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

- 25.3. 18:30 Jarní obyčejte tehdy a dnes, Institut paměti národa
- 25.3. 18:30 Konzervatoř Duncan centre: prezentace studentských prací, Divadlo 29
- 25.3. 19:00 Neběhej s nůžkami v ruce, Divadlo Exil, černá romantická komedie mezi láskou a smrtí
- 26.3. 17:00 Kateřina Surmanová, Knihovna městského obvodu Pardubice III, Autorské čtení
- 26.3. 17:00–20:00 Jarní růžový fitness maratón 2024, tělovýchovný areál Univerzity Pardubice
- 26.3. 17:00 Kavárna Universitas, Divadlo 29
- 26.3. 17:00 Neuskutečněné sny Pardubic z první poloviny 20. století, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, historická přednáška
- 26.3. 18:00 Černobílá Jižní Afrika, Reálka Pardubice – sál Jana Kašpara
- 26.3. 19:00 Bez kostýmu aneb povídání z herecké šatny, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře
- 26.3. 19:00 Antonín Dvořák, Stabat Mater, Dům hudby, koncert
- 27.3. Dynamo Pardubice (případný 7. zápas čtvrtfinále), enteria arena – velká hala, hokej
- 27.3. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2023/2024, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory
- 27.3. 14:00 Studánky – Julie Havlíčková, věrná partnerka Karla Havlíčka Borovského, Senior-centrum, přednáška
- 27.3. 17:00 Velikonoční biblický příběh, Archa – Sbor Církve bratrské, video
- 27.3. 19:00 4 rockeři s operní pěvkyní, ABC Klub – hlavní sál, koncert
- 27.3. 19:00 Bluesa, Doli Klub, koncert
- 27.3. 19:00 Ladislav Špaček – Etiketa není věda II., Kulturní dům Hronovická, talkshow
- 27.3. 20:00 DEK (A/US) > Didi Kern / Elisabeth Harnik / Ken Vandermark, Divadlo 29 – sál divadla, koncert
- 28.3.–1.4. Zelený čtvrtek na Zelené bráně, Zelená brána
- 28.3. 8:00–15:30 Velikonoční prázdniny v GG, Gočárová galerie – Dům U Jonáše
- 28.3. 14:00 Beseda pro seniory s policií ČR: My se nedáme, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
- 28.3. 18:00 Smaragdový ostrov Irsko a kousek Skotska, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum – přednáškový sál, přednáška
- 28.3. 19:00 Blázinec boží, Východočeské divadlo, divadlo
- 28.3. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert
- 28.3. 19:00 Prime Orchestra – Film Sympho Show, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
- 28.3. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause
- 29.3. 9:00–13:00 Velikonoční vlak do Borohrádku, Pardubice – Pardubice hl.n., Starým motoráčkem do Borohrádku a zpět
- 29.3. 19:00 Toulky Siamem – zemí bílého slona, Everything, přednáška
- 29.3. 20:00 Krucipůsk – HovnoZle TOUR 2024, Music club Žlutý pes, koncert
- 29.3. 20:00 SPS v Pardubicích – Místa neznámá tour 2024 + Zaseklý stroje, Ponorka – hudební klub, koncert
- 29.3. 20:00 Veronique is playing, Everything, koncert
- 29.3. 22:00 Hot Beats w/ Thomas Angello, Everything, koncert
- 30.3. Velikonoce v Automatických mlýnech & Street food party, Automatické mlýny
- 30.3.10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 30.3. 10:00 Velikonoční rodinné představení Popelka, Automatické mlýny – sílo
- 30.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 30.3. 19:00 Multi Cult, Ponorka – hudební klub, koncert
- 30.3. 19:00 Parťáci – country rock, Restaurace Rosignano, koncert
- 30.3. 19:00 Poutníci do Lhasy, Divadlo Exil, bizarní černá komedie
- 30.3. 20:00 36. Erotický ples, Dům kultury Dukla – velký sál
- 31.3. Velikonoce v Automatických mlýnech & Street food party, Automatické mlýny
- 31.3. 10:00 Pejskokočičí, o 3 kůzlátkách a o veliké řepě, Automatické mlýny – Sílo
- 31.3. 10:15 FK Pardubice B – FC Slovan Liberec B, areál Pod Vinicí, fotbal
- 1.4. 10:00–15:00 Velikonoční trolejbus v Pardubicích, Pardubice – Rosice nad Labem – třída Míru – výchozí bod, jízda historického trolejbusu
- 2.4. 19:00 Gabriela Beňačková Gala, Dům hudby, koncert
- 3.4. 16:00–18:00 AVČ Zvládání stresu, úzkosti a psychické nepohody, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál
- 3.4. 17:00 Rhodos, Archa – Sbor Církve bratrské, cestopisný film J. Nováka
- 3.4. 19:00 Švanci – Já su já show, Dům kultury Dukla – velký sál
- 4.4. 17:00 Koncert Matyáše Nováka, Základní umělecká škola Havlíčkova
- 4.4. 19:00 Roman Horký 60 & Kamelot – Zaprášené diamanty Tour 2024, Kulturní dům Hronovická, koncert
- 4.4. 20:00 Tata Bojs, Music club Žlutý pes, koncert
- 4.4. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause
- 5.4. 20:00 Mutanti hledaj východisko, Divadlo 29 – sál divadla, koncert
- 5.4. 20:00 Visací zámek, Music club Žlutý pes, koncert
- 6.4. FK Pardubice – SK Dynamo České Budějovice, CFG Arena – Stadion Arnošta Košťála, fotbal
- 6.4. 7:00 Bránou Nebes na Květnici, Pardubice, turistická akce Klubu českých turistů
- 6.4. 10:00 Hejkal Hugo, Dům dětí a mládeže Beta
- 6.4. 13:00 Big Jumping Party – 7 Statečných a 300 Banditů, Congress Centre Pardubice
- 6.4. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 6.4. 16:00 HBC Svítkov Stars Pardubice – HBC Plzeň, hokejbalové hřiště Svítkov – JTEKT aréna, hokejbal
- 6.4. 17:00 Festival menšinových žánrů, Doli Klub
- 6.4. 18:00 Safe Exit – Křest Ep / Expost / Ludens / Luxfery, Ponorka – hudební klub, koncert
- 6.4. 19:30 Jaksi Taksi / zakázanýovoce / Covers for Lovers, ABC Klub, koncert
- 6.4. 20:00 Kateřina Marie Tichá v Pardubicích, Music club Žlutý pes, koncert
- 7.4. 16:00 Michal Nesvadba: Michal k snídani, Kulturní dům Hronovická – velký sál
- 7.4. 17:00 Rok české hudby 2024 v Arše, Archa – Sbor Církve bratrské, koncert souboru staré hudby Bona Nota

Diskuzní fórum

Vánoce dechberoucí v Pardubicích

V Radničním zpravodaji č. 2 byl článek, který předvánoční atmosféru ve městě zahrnul superlativně. Takový příklad obrácení pojmů mi připomněl situaci na Orwellově Farmě zvířat, kde vládnoucí prasata vyhlásila, že ano bude nadále ne, a naopak. Předvánoční pouť mi připadla kyčovitá, předimenzovaná, agresivní, konzumní, estrádní, podbízivá... Opravdu může být takový kupecko - šátorácký koncept zdrojem „dechberoucí atmosféry“? Opravdu jsem jen jedinec, když to vnímám jako zneužití městského prostoru, vánoční přecitlivělosti a nostalgie? Občané dostali estrádu, kolotoče, celodenní hudební produkci od koled po hispánské rytmy, konzum a pijatiku. Vše v prostorové, vizuální, a zvukové kaši. Hazard s pověstí to byl zejména u Mlýnů, prezentovaných svého času téměř jako dědičství architektonické noblesy a kulturního étosu 1. republiky. Od časů pejska s kočičkou se ví, že dort se nepeče ze všeho, co je ve spíži. Nestačí smíchat pozlátku, nevkus, cukerin, kýč, prosincové šero a tuny posypové soli.

Zapadla do toho dobře i světelná atrakce na zámeckých valech. Nechám stranou až komickou las vegasovou a pseudo disneyovskou parodii, kterou samotná tzv. atrakce evokovala. Ale to, že byl občanům dlouhodobě odepřen vstup na valy, jako tradiční cíl vánočních procházek, by snad mohlo mít i právní rozměr. Jakým právem? Vysvětlení bezelstně poskytlí sami autoři článku: Provozovatelé atrakce byli jistě dobráci, když městu vrátily dotaci 200 000 Kč. Takřka na stejném řádku jsme se nepřímo dozvěděli, že tímto masovým uváděním dětské populace v omyl obětavci vydělali víc jak 10 miliónů. Zhruba poslední dva roky mám zneklidňující pocit, že se města zmocnila organizovaná skupina obchodníků s veřejným prostorem. (kráceno)

Slavomír Kudláček

Červeňák musí zůstat přírodní

Jedna z věcí, která mě do politiky přivedla, je zeleň a její tristní stav ve městě. Navzdory proklamacím se počet stromů ve městě snižuje. Nová výsadba není nebo hyne. Ka-

ždá revitalizace začne nejdříve mohutným kácením. A nejinak je tomu i v případě tzv. revitalizace Červeňáku, bývalého vojenského prostoru, pro jehož získání do majetku města jsem spoluzaložil i Iniciativu Přírodní park Červeňák. V tomto území povodí Labe provedlo a chystá se provést další zásahy, kdy padnou nebo padly stovky stromů. Dále zde, na okraji Pardubiček, povede i jihovýchodní obchvat města, což si vyžádá další desítky padlých stromů v tomto území.

Nyní samo město připravilo projekt „revitalizace“, kdy má padnout v samotném, již nyní přírodním, území dalších asi 400 stromů a stovky metrů čtverečních keřů. A pozor, stromem se myslí to, co má ve výšce 120 cm nad zemí obvod 80 cm. Stromy, které jsou menší, ani není třeba povolovat. Samozřejmě jsme slyšeli, že jsou to stromy nemocné. Jenže těch je ve skutečnosti jen pár. A jelikož s těmito zásahy nesouhlasím, tak jsem ani nemohl podpořit změnu rozpočtu, která tyto přípravy má posouvat k realizaci. Celá „revitalizace“ má vyjít na asi 50 mil. Kč. Ve znečištěném městě, které se v letních dnech přehřívá, potřebujeme stromů co nejvíce. Navíc ptactvo, hmyz, ale i mizející bažanti a králíci využívají tyto biotopy ke svému životu. Pokud nejste k těmto neurvalým zásahům lhostejní a chcete mi pomoci je zvrátit, tak mi napište (filip.seclak@mmp.cz a spojíme síly.

Filip Sedlák,
zastupitel města (Naše Pardubice)

Vizuální smog a ilegální reklama v Pardubicích

Vizuální smog je termín, který označuje „zamoření“ veřejného prostoru reklamou. Ať jsou to všudypřítomné, na plotech napnuté PVC plachty s obličejí realitních makléřů nebo poskytovatelů internetového připojení, osvětlené billboardy nebo reklamní plachty na obytných domech. Mnozí z nás to ve známém prostředí už ani nevnímají, nicméně jde o umělé, křiklavé panoptikum zastírající opravdovou tvář města, ničící jeho jedinečnost. Kromě všudypřítomného, křiklavě barevného nevkusu vizuální smog podle

odborníků negativně ovlivňuje pozornost řidičů a snižuje estetickou hodnotu a identitu města, degraduje architekturu a kulturní dědictví. Takových reklamních ploch jsou v Pardubicích tisíce a mnohé z nich, podle odhadů dokonce většina, nezákonně. Jak je to možné? Tato zařízení se často nacházejí „mimo souvisle zastavěné území“ a zároveň v „ochranném pásmu silniční komunikace“ – potřebují tedy povolení úřadů, které se ale uděluje jen ve velmi výjimečných případech.

Co s tím?

Regulace vizuálního smogu nemusí nutně být během na dlouhou trať. Samospráva především musí stanovit pravidla pro umístování reklam ve veřejném prostoru, která by respektovala historický, architektonický a urbanistický kontext města. Současné zákonné prostředky, které město může k regulaci přebujelé reklamy použít, jsou často bezzubé a u některých typů zcela chybí. Přesto účinný nástroj existuje, používá ho třeba město Ostrava ve formě nařízení města (www.ostrava360.cz). Jako u každé zvažované regulace a nařízení by město každopádně mělo začít samo u sebe a jít příkladem.

Především tam, kde už zákonné prostředky existují, vymáhat jejich dodržování. Odporné reklamní PVC plachty rozhodně nepatří na ploty školních zařízení, sportovišť ani jiných budov ve správě města. Barevné reklamní plachty na fasádách budov ve vlastnictví města musí pryč, město musí také začít vybírat odpovídající nájemné od provozovatelů billboardů a jiných reklamních zařízení na pozemcích města. Praxe, kdy město za pronájem pozemku pro billboardy vybírá tisícikoruny ročně, zatímco z pronájmu ploch provozovatel billboardu inkasuje statisíce, musí skončit nejpozději ve chvíli, kdy zmizí alespoň ty reklamy, které jsou v Pardubicích rozmístěny ilegálně.

Robert Hrdina,
zastupitel města (Zelení)

Zrekonstruovaná křižovatka Dašická je bezpečnějším místem přes čtvrtku

Nechvalně proslulá světelná křižovatka ulic Na Drážce a Dašická patří mezi nej-

rušnější křižovatky v našem městě. Ještě donedávna ale také patřila mezi místa častých dopravních nehod. To se ale změnilo. Od dokončení její modernizace uplynuly čtyři měsíce a vše nasvědčuje tomu, že se stala bezpečnějším místem jak pro řidiče, tak i pro chodce.

Jako pardubický zastupitel věnující se dopravě považuji silniční bezpečnost za jeden ze základních kamenů kvalitního života v našem městě. Modernizace křižovatky přinesla místo dramatické změny spíše maximálně možné zlepšení stávajících parametrů, které ji dělají bezpečnějším místem. Ilustračně lze uvést bezpečnostní ostrůvky pro chodce, rozšíření odbočovacích pruhů nebo zavedení nových vodorovných prvků, které v psychologické rovině vyzývají řidiče ke snížení rychlosti jízdy.

Možná si také vzpomenete, že o rekonstrukci se hovořilo už před několika roky. Tehdy ovšem ŘSD po konzultaci s městem záměr úmyslně pozastavilo z důvodu probíhající práce na výstavbě dálnice D35 a návozu potřebného materiálu. Pokud bychom tehdy rekonstrukci neodložili, pak by došlo k poškození nové křižovatky v důsledku zmiňovaných prací na D35.

Poměrně často se setkávám také s dotazem, proč zde nevznikl kruhový objezd. K jeho realizaci nedošlo hned z několika důvodů. Z pohledu města bylo zcela zásadní, že kruhový objezd by neměl dostatečnou dopravní propustnost (podle sčítání zde denně projede až 37 tisíc aut).

Navíc nezapomínejme, že s dokončením severovýchodního obchvatu zde dojde k výraznému snížení současné dopravní intenzity. Stavební práce na SV obchvatu jsou v plném proudu a vše nasvědčuje tomu, že řidičům začne sloužit v jarních měsících roku 2025. Držme si palce, aby se neobjevily žádné komplikace a obchvat přinesl částečnou dopravní úlevu našemu městu co nejdříve.

Martin Kolovratník,
zastupitel města (ANO 2011)

Festival Jeden svět nově zařazuje do programu hrané filmy a virtuální realitu

Mezinárodní festival Jeden svět v Pardubicích v dubnu nabídne mimořádnou příležitost zhlédnout snímky s lidskoprávní tematikou, které v běžné filmové distribuci nejsou dostupné. Dříve tradiční akce s dokumentárním programem nově uvede také hrané filmy, které zatím nikdy nepromítal. „Chceme dát prostor titulům, které byly

v českém prostředí přehlíženy, a dát hlas také tvůrcům, kteří nejsou zatím etablovanými festivalovými jmény,“ řekl ředitel festivalu Ondřej Kamenický.

Organizátoři do pardubického programu zařadili 13 filmů, z toho tři jsou z fikčního světa. Dva krátké dokumentární filmy si pak diváci mohou užít v podobě virtuální reality.

Snímky se týkají svobody slova, boje proti rasismu, duševního zdraví nebo novodobého vykořisťování. Pro veřejnost se festival uskuteční od 9. do 13. dubna v Divadle 29. Mimořádným snímkem je například hraný film Hranice od režisérky Agnieszky Holland. Právům zvířat se věnuje dokument Psi jsou taky lidi nebo například kryptoměnám doku-

mentární příběh Bull Run. K tomu se tradičně konají promítání pro základní a střední školy. Školní projekce uvítají pokaždé stovky žáků a studentů z pardubického regionu. Nově bude školní sekce festivalu, od 2. do 16. dubna. Promítání vždy doprovázejí debaty s pozvanými hosty.

Lucie Jelínková, mluvčí festivalu

Křížovka o ceny

Obnova Automatických mlýnů je mimořádnou ukázkou spolupráce soukromého, veřejného a neziskového sektoru. Automatické mlýny jsou nově kulturním a společenským středobodem východních Čech. A **(TAJENKA)** od začátku společným cílem všech investorů – aby mlýny ožily, byl v nich celodenní provoz, a proměnily se tak v pulzující městskou čtvrť, kam může přijít každý.

Znění tajenky nám pošlete do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **SKLADU BALENÉ**. Výherkyní se tentokrát stala paní Marie Mrázová. Cena od města Pardubice a Pardubického kraje je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	SOUPEŘ	ÚDER ROHY	ZN. OERSTEDU	VESMÍRNÉ SVĚTY	 Pardubice	SETNOUTI	ZVUK HODIN	ZN. OSMIA	 Pardubice	ZLÝ ČLOVĚK	ČESKÝ SPISOVATEL	ODE DNE VYDÁNÍ
VÝZVA K ZASTAVENÍ					DESETINA TIŠÍCE				SPZ ZNOJMA			
DRAVÝ PTÁK					JEHLIČNAN LUDMILA (DOM.)				ZMRZLÁ VODA DÁMSKÁ TAŠTIČKA			
KRYLOVY INICIÁLY			JMÉNO PSA LYŽAŘSKÉDIS- CIPLINY					60 KUSŮ NÁMĚT				
 Pardubice	AFRICKÝ HRABÁČ	MÍT VIDINY MOTIV LIDSKÉ POSTAVY					VYTÁHNOUT MEČ NADTO					
TAJENKA												
CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO						ZÁVĚR MODLITBY 10 X 10					SOUHLAS	VČELÍ SPOLE- ČENSTVÍ
VADY					ČÁST TĚLA ZN. SAMARIA					SETINA HEKTARU INIC. TRENÉRA HLINKY		
ANGLICKÁ SPOJKA				POSLEDNÍ VE STOVCE				BIOGRAF				
PYSKY				SÍLA				POZDRAV				

Zápisy do základních a mateřských škol

Zápis do základních škol

Ředitelé základních škol v Pardubicích vyhlásují ve dnech 17.–18. 4. 2024 zápis do 1. ročníku ZŠ na školní rok 2024/2025. Zapisují se děti narozené od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018 a děti s loňským odkladem školní docházky. Žádost si rodiče připraví předem v aplikaci zapisyzs.pardubice.eu,

vytištěnou přihlášku pak donesou v den zápisu do vybrané ZŠ. Aplikace bude otevřena pro vyplnění žádosti od 18. března.

Zápis do mateřských škol

Proběhne ve dnech 13.–14. 5. 2024 ve všech mateřských školách zřizovaných městem Pardubice. Vydávání žá-

dostí prostřednictvím aplikace zapisysms.pardubice.eu bude spuštěno k vyplnění pro rodiče 22. dubna.

Přihlášení dětí z jiných mateřských škol na prázdninový provoz v měsících červenci a srpnu 2024 proběhne 17. 4. 2024 od 7:00 do 16:00, děti se přihlašují ve vybrané mateřské škole.

Radnice zajišťuje prevenci zrakových vad ve školkách

Město Pardubice se aktivně angažuje v podpoře zdraví a prevence u nejmladších občanů. Téměř 800 000 korunami totiž podpořilo projekt „Mít oči k vidění“, který se u dětí zaměřuje na prevenci v oblasti zraku.

„Projekt Mít oči k vidění je zaměřený na včasnou zrakovou prevenci u předškolních dětí. Screening však podstupují nejen děti, které nově do školky nastoupí, ale také ty, které jsou v posledním ročníku. Letos tímto preventivním vyšetřením v našich školkách zdarma projde se souhlasem rodičů 2 000 dětí. Výhodou je, že se tak děje přímo na půdě školek,“ přiblížil náměstek primátora zodpovědný za školství a zdravotnictví Jakub Rychtecký s tím, že pro město, které hradí náklady spojené se screeningem, to zajišťuje už od roku 2009

organizace PROZRÁK. Tento typ prevence však mohou využít i děti, které do mateřské školky nechodí, a to v rámci screeningových dnů PROZRÁKU, které proběhnou v pardubické nemocnici. V tomto případě se počítá se zhruba 200 dětmi. „Každá koruna investovaná do včasného zachytu zrakových vad u dětí v předškolním věku se vyplatí, protože se daří řadu očních vad odstranit včasnou léčbou a tréninkem zraku na základě následné odborné péče,“ objasnil Rychtecký. Zastupitelé tomuto projektu schválili dotaci ve výši 498 600 korun.

Právě kvalitní následná péče je zajištěna ve spolupráci s PROZRÁKEM a Pardubickou krajskou nemocnicí. Radnice proto pomohla se vznikem a vybavením Centra integrované péče pro děti s poruchami bi-

nokulárního vidění přímo v areálu nemocnice, jejíž roční provoz podporuje dalšími 269 tisíci korunami. Tento projekt už je určený pro děti s poruchami binokulárního vidění a jedná se tedy o následnou péči. „Děti zde mohou využít služeb odborného zdravotnického personálu, tedy ortoptistky a navíc speciálního pedagoga tyflopeda. Ti s nimi pomocí speciálních přístrojů a formou hravých činností provádí „redukaci“ zraku. Výhodou tohoto centra je, že v něm děti intenzivně cvičí tupozraké oko,“ doplnil Rychtecký.

Fungováním Centra integrované péče pro děti s poruchami binokulárního vidění se na území města podařilo vytvořit unikátní systém plošné péče o zrak pardubické předškolní populace.

Pardubický kraťas hledá mladé filmové talenty

Pardubická soukromá střední škola DELTA – Střední škola informatiky a ekonomie pořádá letos už třetí ročník studentské filmové soutěže Pardubický kraťas. Ta je určena studentům středních škol a žákům druhého stupně základních škol nejen z regionu, ale z celé republiky. Uzávěrka příjmu filmů je 7. dubna.

Soutěž je otevřena jednotlivcům i autorským týmům a snímky jsou podle jed-

notlivých kategorií dlouhé maximálně 5 až 10 minut. Soutěží se v hraném filmu, videoklipu a YouTube video prezentaci, zvláštní kategorie mají žáci druhého stupně základních škol a studenti umělecko-průmyslových škol. Zejména pro místní žáky a studenty je určena kategorie Naše škola, naše město, náš Pardubický kraj.

Filmů bude hodnotit porota sestavená z odborníků z oblasti filmové, mediální

a publicistické tvorby. Záštitu nad letošním ročníkem přijali náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek a primátor města Pardubic Jan Nadrchal. Přihlášku, pokyny pro letošní ročník, záznamy z minulých soutěží a další informace naleznete na www.pardubickykratas.cz. Výsledky budou slavnostně vyhlášeny 24. dubna 2024 v sále Gočárový galerie v Automatických mlýnech. **Richard Brun, SŠ Delta**

Celiak Food Festival poprvé v Pardubicích

Bezlepková dieta je dnes tématem, které nabývá na významu. V České republice je zhruba 30 tisíc lidí s diagnostikovanou celiakií a podle odhadů by tímto zdravotním problémem u nás mohlo v současnosti dožít trpět až 100 tisíc lidí.

Ať už se stravujete bez lepku ze zdravotních nebo jiných důvodů, nyní máte důvod k radosti. V Pardubicích se poprvé uskuteční specializovaný veletrh zaměřený

na život bez lepku a laktózy. Přijďte si užít den s námi! Čeká na vás pestrá nabídka od výrobců z celé České republiky a bohatý doprovodný program. Potkáte se s osobnostmi ze světa celiakie a vyberete si ze široké nabídky bezlepkových i bezmléčných obědů a zákusků. Nebude chybět ani dětský koutek a možnost konzultace s odborníky v daném tématu – lékaři, nutričními terapeutky a dalšími. Pokud tedy

máte chuť dobře nakoupit, najít se a získat cenné rady a pomoc, pak je Celiak Food Festival tím pravým místem, kam vyrazit sami i s celou rodinou. Akce se uskuteční v sobotu 23. 3. od 10 do 16 hodin v Domě techniky.

Více informací na FB klubu a webu: www.celiakklub.cz. Těšíme se na vaši návštěvu!

Petra Srdínková, Celiakklub Vých. Čechy

Seniorcentrum

13. 3. 14.00 Hudební odpoledne Zuzky Grohové

15. 3. 14.00 Posezení s harmonikou

17. 3. 14.00 Taneční odpolední čaj se skupinou KV Band (KD Hronovická, 80,- Kč)

18. 3. 14.00 Zdravotní přednáška: „Degenerativní onemocnění páteře“ (PhDr. Iva Marková, Ph.D.)

20. 3. 13.30 Videoprojekce: „Vysoké Tatry 2012“ (86 min.)

21. 3. 10.00 „Klubíček“ – káva a povídání u ručních prací

25. 3. 14.00 Beseda s Miroslavou Baarovou: „Vůně Erbenovy Kytice neztrácí na intenzitě ani dnes“

27. 3. 14.00 Cyklus lit. přednášek Studánky: „Julie Havlíčková, věrná partnerka K. H. Borovského“

28. 3. 10.00 „Klubíček“ – káva a povídání u ručních prací

14.00 Beseda s Policí ČR: „Bezpečný pohyb na internetu, jak nepříjít o své úspory, podvody na internetu, klady a zápory umělé inteligence“

(Pokud zbude čas, pro zájemce absolvovali kybertestu. Koná se v budově Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, Na Spravedlnosti 2516, sraz před budovou ve 13.45 hodin)

Dotace z Programu podpory kultury

V termínu od 25. 3. do 11. 4. 2024 mohou právnické, fyzické osoby či spolky vyvíjející aktivity v oblasti kultury podávat žádosti o dotace z Programu podpory kultury na projekty, které se budou konat od 1. 7. do 31. 12. 2024. Žádosti o poskytnutí dotace je možné podat pouze elektronickou formou přes aplikaci Portál občana. Podrobné informace o dotačním programu naleznete na webových stránkách statutárního města Pardubice pardubice.eu/dotace.

Výškařka Zdara Pezinková z AC Pardubice je mistryní ČR

V polovině února se v Ostravě konal vrchol atletické halové sezóny – mistrovství v atletice mužů a žen. Za atletický klub AC Pardubice se na něm představila pětice závodníků. Matěj Sádovský ve skoku dalekém, teprve dorostenka Karolína Vyňuchalová v běhu na 800 m, Klára Lišková na hladké 60 m a 60 m s překážkami. Tato trojice zde sbírala zkušenosti a už jen

jejich přítomnost lze považovat za úspěch. Medailové ambice pardubického klubu založeného v roce 1906 ležely jinde.

Pavla Kvasničková v běhu na 60 m získala bronzovou medaili v osobním rekordu 7,48 s. A bronz zopakovala i druhý den na trati 200 m. V rozběhu si zaběhla taktéž osobní rekord 23,92 s a ve finále s časem 24,00 skončila na třetím místě. Po řadě

čtvrtých míst, která v minulých letech nashbírala, je to cenné zadostiučinění.

To nejlepší pro klub AC Pardubice a město samotné však přišlo hned na úvod celého šampionátu, kdy první medailistka byla pardubická závodnice, studentka gymnázia Mozartova, Zdara Pezinková. Papírově byla pardubická závodnice na druhém místě, ale to nic neznamená. „Technický delegát nastavil zvyšování příliš přísně, takže mi bylo jasné, že bude rozhodovat zápis,“ říká k výkonu trenér Filip Sedlák.

Postupné výšky byly hodně od sebe a končily 178-182-186-189. Do té chvíle, dle aktuálních tabulek, 186 cm skočila jen Michaela Hrubá. Během závodu se nakonec přes výšku 182 cm přenesly čtyři závodnice. „Tam jsem si řekla, že pro čtvrté místo jsem do Ostravy nepřišla, a když mi přítomní diváci ochotně roztleskali můj druhý pokus, tak jsem do toho skoku dala všechno,“ popisuje Zdara. Tímto skokem si své lednové maximum 183 cm zase o 3 cm

posunula. Další postupnou výšku 189 už neskočila ani Zdara, ani favoritka Míša Hrubá a o celkovém pořadí rozhodl jeden pokus navíc na výšce 186 cm, který ke zdolání Míša Hrubá potřebovala.

Zlato však brala Zdara. Porazila všechny favorítky ve výšce, díky novému osobnímu rekordu dokráčela pro svou vůbec první medaili napříč seniorskými šampionáty, a to rovnou pro tu nejcennější.

„Se Zdarou jsme začali spolupracovat v roce 2018 a toto zlato je tedy zhodnocení 5,5 let dlouhé cesty. Cesty plné zdravotních problémů, bolesti, slz, potu a stovek hodin práce. Zdarča to rozhodně nemá zadarmo, to by si měl každý uvědomit. Ta medaile není jen její, velkou část z ní bych přídělil jejím rodičům, kteří jí zajišťují perfektní zázemí, podporu a zároveň se nepletou do trénování, což je v mnoha jiných případech kamenem úrazu,“ dodává trenér Filip Sedlák.

Filip Sedlák, trenér AC Pardubice

Pardubice připravují deset dostihových dnů a snižují startovné

Pardubický Dostihový spolek pro letošní sezónu naplánoval deset mítinků. Stejně jako v loňském roce začne dostihový program v polovině dubna. Ve struktuře dostihových dnů je několik novinek, ovšem nejzásadnější změnou pro samotný dostihový provoz je snížení sazeb zápisného a startovného.

Tato změna se týká dostihů nižších kategorií. Výše zápisného a startovného se ze čtyř procent z celkové dotace dostihů snižuje na procenta tři. Realizačním týmům tím mírně klesnou náklady na účast v dostizích. U dostihů vyšších kategorií se nic

nemění, u nich je totiž sazba startovného dlouhodobě nižší.

„Z rozhodnutí Rady Jockey Clubu a s ohledem na navýšení finanční podpory dostihového sportu z resortu Ministerstva zemědělství se oproti loňskému roku zvýšily dotace, tedy výhry v dostizích. To je dobrá zpráva. Chtěli jsme ale přidat ještě jednu dobrou zprávu a podpořit zejména menší dostihové stáje. Proto jsme přistoupili ke snížení startovného. Je to sice jen jedno procento, ale některým realizačním týmům to třeba pomůže,“ říká ředitel Dostihového spolku a.s. Jaroslav Müller.

V letošní sezóně Pardubické závodistiště počítá s deseti dostihovými dny. Běhat se bude od dubna do začátku listopadu ve víceméně tradičních termínech. V červnu se uskuteční druhý největší dostih po legendární Velké pardubické, a to Pohár Slavia pojišťovny. Stejně jako vloni se poběží o rovný milion korun a je jedním z kvalifikačních dostihů na 134. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou. Červnový mítink bude navíc propojen s další významnou akcí, a to s gastronomickým Prima FRESH festivalem.

Nejvýraznější novinkou v termínové listině je zájmový dvoudenní mítink. Na so-

botní závěrečnou kvalifikaci na 134. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou naváže nedělní mítink kombinující rovinové dostihy a proutěné překážky. A zatímco sobota bude současně oslavami Evropského dne koní, neděle bude propojena s Dožínkami okresu Pardubice. Druhým dvoudenním festivalem bude 134. Velká pardubická se Slavia pojišťovnou. Ta se poběží v tradiční druhou říjnovou neděli (13. října). Předcházet jí bude sobotní mítink s prestižním rovinovým dostihem pro dvouleté klisny Cena zimní královny.

Kateřina Nohavová, mluvčí DS

Velikonoce na Zelené bráně a v Mázhausu

Od 28. března do 1. dubna budou na Zelené bráně probíhat oslavy Velikonoc. V předbraní budou pro malé i velké návštěvníky připraveny velikonoční dílničky, kde si každý návštěvník může nazdobit svou papírovou ozdobičku (vajíčka, králíčky, košíky, kuřátka nebo ptáčky) a vytvořit originální velikonoční přáníčko ve tvaru srdce a čtyřlístku. Velikonoční atmosféru dotvoří dvoumetrová pomlázka, domácí velikonoční perníčky, velikonoční beránci a nádherné tradiční slámové kraslice neobvyklých velikostí, ze kterých asi nejvíce

zaujmu pštroší a husí. Vstup na dílničky v předbraní bude zcela zdarma a každý, kdo nám na Zelenou bránu přinese nazdobenou kraslici, nemusí platit vstupné na vyhlídku. Přinesené kraslice navíc postupně zařadíme do velikonoční výzdoby v horním patře předbraní. Dostanete-li při tvoření chuť na něco sladkého, budeme mít pro vás k zakoupení pardubické perníčky s velikonočními motivy.

Oslavte na Zelené bráně svátky jara a užijte si jeden z nejhezčích výhledů na naše město!

Aktuální informace na našich internetových stránkách www.zelenabrana.eu.

Jarní výstava v Šatlavě

Podzemní prostory galerie Mázhaus od 12. března ožijí výstavou s názvem Morana, čarodějnice a venkovská magie. Výstava je určena zejména malým návštěvníkům, které zábavnou formou provede světem obyčejů a tradic typických pro první polovinu roku. Výstava například prozradí, jak se naši předkové loučili se zimou, slavili Velikonoce nebo

jak vypadala vesnická májka. Protože k venkovským tradicím často patřilo také provozování různých magických obřadů, možná u nás potkáte také čarodějnice vařící v kotli svůj lektvar a jednu moderní, která si osedlala vysavač.

V nadzemní části galerie bude současně k vidění výstava raku keramiky, kterou autorky Olga Kudrnová a Marcela Pospíšilová pojmenovaly Magie ohně a hlíny.

Pro aktuální informace sledujte internetové stránky: www.mazhauspardubice.cz.

Aleš Chaloupka, infocentrum Pardubice

Toulky historií Pardubic

...ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Tympanon s erbem pánů z Pernštejna na vstupním portálu do zámeckého paláce v Pardubicích, který nechal zhotovit Vojtěch z Pernštejna, ale osadil jej až 1541 jeho bratr Jan z Pernštejna (foto archiv autora).

17. března letošního roku uplyne 490 let od úmrtí Vojtěcha z Pernštejna, jehož mramorový náhrobek stojí proti oltáři v presbytáři děkanského chrámu sv. Bartoloměje v Pardubicích. Před třemi lety (2021) jsme hojně vzpomínali jubilea 500 let úmrtí Vojtěchova otce, pana Viléma z Pernštejna, zakladatele slavné éry perňštejnských Pardubic (a Pardubicka). Obě výročí rámuje symbolické připomenutí 500 let renesance ve východních Čechách. Také akce letošního Vojtěchova jubilea, jichž se uskuteční celá řada, podporuje Pardubický kraj a město Pardubice. Redakci Radničního zpravodaje jsem byl osloven, zda bych Vojtěchovu osobnost nepřipomněl také čtenářům Toulek. Činím tak dnešním vyprávěním rád. Látka je ale natolik zajímavá, že ji rozdělíme na dva díly.

Vojtěch z Pernštejna se narodil dne 4. dubna 1490 v Moravském Krumlově, jako nejmladší ze tří potomků pana Viléma, o nichž z dochovaných pramenů víme víc a dožili se dospělosti. Vedle nejstarší Bohunky (*1485) tu byl ještě bratr Jan (*1487). V době Vojtěchova narození skončil uherský král (a také král český) Matyáš Korvín († 6. dubna 1490). Vilém z Pernštejna, tehdy již bohatý moravský šlechtic, působil v jeho službách. Matyášovou smrtí gradovaly na vrcholné politické scéně střety v otázce nástupnictví po něm a pan Vilém patřil k těm, kdo se významně zasloužili o úspěšnou kandidaturu českého krále Vladislava Jagellonského. Odměnou dostal mj. úřad nejvyššího hofmistra Království českého a majetkově se začal výrazněji etablovat v Čechách. Vedle zástavního jihočeského panství Hluboká získal ještě na přelomu roku 1490 a 1491 rozlehlé a rovněž zástavní kunětickohorské panství. V červnu 1491 k němu přikoupil malé a zadlužené panství Pardubice s hradem. Kunětickohorské a pardubické panství dál rozšiřoval, energicky tu budoval rozsáhlou rybníční soustavu a Pardubice začal přetvářet na rodovou rezidenci.

Vojtěch mezitím vyrůstal z dětských střevíčků, ale o jeho dětství ani místě pobytu se nám nedochovaly žádné zprávy. Určitě dostal výchovu a vzdělání odpovída-

jící standardu rodiny předního aristokrata v zemi. Z konce 16. stol. se dochovala letopisecká zpráva, že se prý roku 1497 král Vladislav při odjezdu z Čech do Uher krátce zastavil na pozvání pana Viléma v Pardubicích a tehdy prý při slavnosti na Kunětické hoře pasoval na rytěře oba jeho syny. Ověřit to ale jinými spolehlivými prameny nelze. O králově zastavení v Pardubicích netřeba pochybovat, ale o slavnosti na Kunětické hoře ano. Tehdy desetiletý Jan a sotva sedmiletý Vojtěch si mohli těžko vysloužit rytířské ostruhy. Pokud k něčemu podobnému vůbec došlo (spíše ale v Pardubicích), jednalo se zřejmě jen o nějakou společenskou ceremonii. Možná právě pro její prazvláštnost se uchovala i po stu letech ve vyprávěních pamětníků, byť v trochu zkreslené podobě. O nějakých deset let později, někdy začátkem roku 1507, ne-li již v roce 1506, Vilém z Pernštejna oba syny oženil se dvěma sestrami, dcerami zemřelého Bohuše Kostky z Postupic. Nejednalo se o nějaké citové vzplanutí dvou slečen či perňštejnských mladíků, nýbrž o prostý majetkový kalkul. Dvacetiletý Jan si vzal Annu Kostkovou z Postupic a ani ne sedmnáctiletý Vojtěch její sestru Markétu, čímž jejich smluvně dojednané věno přineslo Pernštejnům majetkové nároky na rozlehlá panství Lanškroun a Lanšperk. Majetková enkláva Pernštejnů v Polábí a Orlických horách se tak

pěkně zaokrouhlovala. V souvislosti se sňatkem synů vystavil také Vilém z Pernštejna své první pořízení o majetku (březen 1507). Vyčlenil tam českou část perňštejnských panství, která měla po jeho smrti připadnout mladšímu Vojtěchovi, a moravský díl panství přidělených Janovi. V rozmnožování majetku ovšem pan Vilém pokračoval dál.

Od roku 1507 tak sídlil Vojtěch s manželkou na zámku v Lanškrouně a užíval příjmy z tamního panství. Když roku 1514 dosáhl věku 24 let, otec se rozhodl vzdát se „pro nedostatek zdraví i let svých“ ve prospěch Vojtěcha úřadu nejvyššího hofmistra království. Nejvyšší hofmistr mj. předsedal komornímu soudu a v soudních záležitostech předsedal i královské radě. Král neobvyklé rozhodnutí Viléma z Pernštejna posvětil, ale jelikož se to vymykalo zvyklostem, kdy o obsazení zemských úřadů jednala stavovská obec, vzbudilo to u části šlechty nevoli. Roli asi také hrála Vojtěchova nezkušenost a věk, byť formálně se tomu uváděly argumenty zcela jiné. Pernštejnové to nicméně ustáli. Vojtěch měl při výkonu svého úřadu za zády zkušeného a respektovaného otce. „Starý pan nejvyšší hofmistr“ zdaleka z politiky nezmlizel a syna naopak uváděl do rozbouraných vod střetů stavovských uskupení při hájení „obecného dobrého tohoto království“.

Vojtěchovo nové postavení si vyžadovalo větší hmotné zabezpečení než dosud. Stalo se jím od roku 1515 rozlehlé jihočeské panství Hluboká n. Vl., kam z Lanškrouna přenesl své sídlo. Sem také přivedl v roce 1516 novou manželku, když jeho první žena, již zmíněná Markéta z Postupic, roku 1515 zemřela. Stala se jí Johanka Zvířetická z Vartenberka. I za tímto sňatkem se jako obvyk-

le skrývaly majetkové zájmy a užitečné příbuzenské vztahy. Na Hluboké Vojtěch také získával cenné zkušenosti s režijním hospodařením na šlechtickém velkostatku, k jehož předním protagonistům u nás jeho otec patřil. Vilém z Pernštejna, jakmile se ujal správy hlubockého panství (1490), racionalizoval správu panství včetně hospodaření s lesy a investoval nemalé sumy grošů do stavění nových a rozšiřování starších rybníků, budování umělých vodotečí aj. Vojtěch v tom pokračoval. Vedli jej k tomu zkušený perňštejnští úředníci působící na panství.

Když v dubna 1521 Vilém z Pernštejna zemřel, Vojtěch se ujal svého dědictví (česká panství Pernštejnů a k tomu i nějaké majetky na Moravě) a usadil se potom v Pardubicích. Pardubice se sice staly jeho hlavním sídlem, ale svou pozornost věnoval i podpoře rozvoje a povznesení svých ostatních sídel. Ve stopách otce usiloval též o rozšíření majetku. Hned roku 1521 koupil panství Chlumeck n. C., čímž dosáhl propojení tohoto území s panstvím Nový Bydžov (koupil je 1516 ještě pan Vilém) a tím i na pozemkový komplex v Polábí. Na něj navázalo získání zástavního panství Kolína (1531). Roku 1527 začal Vojtěch budovat majetkovou enklávu v severovýchodních Čechách koupí panství Nové Město n. Metují, kterou ještě rok před smrtí rozšířil koupí Náchoda (1533). Podle dochovaných údajů o výši berně odváděné v Čechách v roce 1529 patřil Vojtěch z Pernštejna k nejbohatším aristokratům v zemi.

Velice výraznou stopu zanechalo působení Vojtěcha z Pernštejna po roce 1521 na tváři jeho sídelních Pardubic. Ale o tom více v příštích Toulkách.

František Šebek

